

**T.C.
TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANA BİLİM DALI**

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE
DUYGUSAL ZEKA VE YAŞAM DOYUMU İLİŞKİSİ
(FACEBOOK KULLANANLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA)**

Ender BEKTAŞ

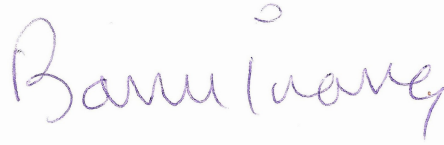
**PSİKOLOJİ
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Turhan TOROS**

MERSİN / 2014

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Ender BEKTAŞ tarafından hazırlanan "Üniversite Öğrencilerinde Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi (Facebook Kullanıcılar Üzerine Bir Araştırma)" başlıklı bu çalışma 06/02/2014 tarihinde yapılan savunma sınavı sonunda oybirliği ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Psikoloji Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı
Prof. Dr. Banu Yazgan İNANÇ

Jüri Üyesi
Prof. Dr. Kamuran ELBEYOĞLU

Jüri Üyesi
Danışman
Doç. Dr. Turhan TOROS

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Enstitü Müdürü
Doç. Dr. Haluk KORKMAZYÜREK

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

**TOROS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

Yüksek Lisans Öğrencisinin

Adı Soyadı : Ender BEKTAŞ

Öğrenci Okul No :1290400006

Tezin Adı : Üniversite Öğrencilerinde Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi
(Facebook Kullanıcılar Üzerine Bir Araştırma)

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve her türlü sorumluluğu aldığımı bildiririm.

10.02.2014

Tarih

Adı-Soyadı

İmza

Ender BEKTAŞ

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde destek ve katkılarından dolayı adı geçen kişilere sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisans öğrenimimin tezimin başlangıcından sonuna kadar bu zorlu süreçte bilgilerini ve samimiyetini esirgemeyen danışmanım Doç. Dr.Turhan TOROS'a teşekkürlerimi ve minnettarlığımı sunmak istiyorum.

Çalışmalar esnasında katkılarından dolayı başta Toros Üniversitesi olmak üzere Mersin ve Çukurova Üniversitelerine teşekkür ederim.

Çalışmalar için anket ve ölçek uyguladığım en başta Toros Üniversitesi öğrencileri olmak üzere Mersin ve Çukurova Üniversitesi öğrencilerine teşekkürler.

Çalışmalar esnasında desteklerini esirgemeyen Mersin Üniversitesi öğretim görevlilerinden Ahmet Duran KARACA, Serkan EKİNGEN ve öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Selim ÇAKMAKLI 'ya ayrıca Toros Üniversitesi öğretim görevlilerinden Didar EKİNGEN 'e öğretim üyelerinden Yrd.Doç.Dr.Mehmet MİMAN'a ve tez yazım sürecinde bilgilerini esirgemeyen akademisyen arkadaşım Sevil GÜNEŞ'e teşekkür ederim.

Bir ömür boyunca her zaman yanımda olan sevgili Annem Cevayir BEKTAŞ'a, tez süresi boyunca maddi manevi desteğini esirgemeyen Abim Erdem BEKTAŞ'a, teşekkürlerimi sunuyorum. İlerlememde bir ışık gibi önümü aydınlatan Babam Ali Enver BEKTAŞ'ın hatırasına saygılarımla sonsuz teşekkürler...

ÖZET

Bektaş, E. Üniversite Öğrencilerinde Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi(Facebook Kullananlar Üzerine Bir Araştırma), Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, Mersin, 2014.

Bu araştırmanın genel amacı lisans düzeyinde haftada 10 saatten fazla Facebook'a giren üniversite öğrencilerinin “ Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi ”ni değerlendirerek bireye ve hayata etkilerini gözler önüne sermektir. Bar-on'un Duygusal Zeka ve Diener'in Yaşam Doyumu ölçekleriyle de var olduğu düşünülen ilişkinin tespiti amaçlanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı “Hafta 10 saat Facebook kullanıcısı üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve yaşam doyumu ilişkisi var mıdır?” sorusuna cevap aramaktır. Anket uygulaması ile Haftada 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinin demografik yapısı, durumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Mersin ve Adana illerinde yer alan Toros, Mersin, ve Çukurova Üniversiteleri'nin 2013-2014 akademik yılında öğrenim gören 500 lisans ve ön lisans öğrencisinden oluşmaktadır. Verilerin Analiz aşamasında, SPSS 16.0 istatistik programı aracılığıyla, verilerin analizinde ihtiyaç durumuna göre frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, korelasyon, t test, varyans analizi, χ^2 testlerinin kullanılmış bulunmaktadır. Duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir ($t=2,138$, $p<0,05$). Öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde iyimserlik alt boyutuyla yaşam doyumu ($0,429$; $p<0,01$) ve mutluluk alt boyutuyla yaşam doyumu arasında ($0,162$; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde duygusal benlik bilinciyle alt boyutuyla yaşam doyumu ($0,245$; $p<0,01$) ve kendine güven alt boyutuyla yaşam doyumu arasında ($0,139$; $p<0,01$) kendine saygıyla yaşam doyumu ($0,317$; $p<0,01$) arasında kendini gerçekleştirmeyle yaşam doyumu ($0,260$; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir ($t=2,545$, $p<0,05$). Duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu ortalama puanlarının medeni duruma göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir ($t=2,130$, $p<0,05$). Duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu ortalama puanlarının medeni duruma göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir ($t=2,651$, $p<0,05$). Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt

boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(2,497)=4,428;p<0,05]. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(2,497)=4,548;p<0,05]. Varyans analizi sonuçlarına göre doğduğu bölge değerleriyle duygusal zeka Empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(6,493)=6,029;p<0,05]. Varyans analizi sonuçlarına göre aylık gelir değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(4,495)=5,793;p<0,05]. Varyans analizi sonuçlarına göre aylık gelir değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [F(4,495)=3,628;p<0,05]. Sonuç olarak üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve yaşam doyumu arasında ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Doyumu, Duygusal Zeka, Üniversite Öğrencisi, Facebook Kullanıcılar, Sosyal Medya.

ABSTRACT

The relationship between Emotional Intelligence, Facebook and Life Satisfaction in Students of Bektaş, E. University, Toros University Social Sciences Institute, Master's Degree in Psychology Master's Thesis, Mersin, 2014. The general purpose of this study is to evaluate "The Relationship between Emotional Intelligence and Life Satisfaction" in students using Facebook more than 10 hours weekly at undergraduate level and to reveal its impact on the individual and life. It was aimed to establish the relationship which is considered to exist through Bar-on's Emotional Intelligence and Diener's Life Satisfaction Scales. The main target of this study is to seek an answer to the question: "Is there any relationship between emotional intelligence and life satisfaction in university students using Facebook 10 hours a week?" It was endeavoured to identify demographical structure and statuses of university students using Facebook for 10 hours a week by this questionnaire application. Working group of the research was composed of 500 undergraduate and associate degree students of 2013-2014 academic year of Toros, Mersin and Çukurova Universities located in Mersin and Adana provinces. At the stage of data analysis, frequency, percentage, arithmetic average, standard deviation, correlation, t test, variance analysis, χ^2 tests were used through SPSS 16.0 statistics programme depending on necessity. It is seen that average scores of emotional intelligence stress resistance sub-dimension differed significantly by gender ($t=2,138$, $p<0,05$). In terms of students, relations among variables were presented as pearson coefficients. When relations that bear significance in terms of double-ended evaluation are considered at this point, a meaningful relationship is present between optimism sub-dimension and life satisfaction ($0,429$; $p<0,01$) and happiness sub-dimension and life satisfaction ($0,162$; $p<0,01$). In terms of students, relations among variables are presented as pearson coefficients. When relations that bear significance in terms of double-ended evaluation are considered, a meaningful relationship exists between emotional sense of self sub-dimension and life satisfaction ($0,245$; $p<0,01$), self-confidence sub-dimension and life satisfaction ($0,139$; $p<0,01$), self respect and life satisfaction ($0,317$; $p<0,01$), and self realization and life satisfaction ($0,260$; $p<0,01$). It is seen that average scores of emotional intelligence social responsibility sub-dimension differed significantly by gender ($t=2,545$, $p<0,05$). It is observed that average scores of emotional intelligence realism sub-dimension differ significantly depending on marital status ($t=2,130$, $p<0,05$). It is seen that average scores of emotional intelligence independence sub-dimension differ significantly depending on marital status ($t=2,651$, $p<0,05$). According to results of variance analysis, it is observed

that a significant difference exists in terms of age values and emotional intelligence self respect sub-dimension scores [$F(2,497)=4,428;p<0,05$]. A significant difference is observed according to variance analysis results in terms of values of class attended and emotional intelligence happiness sub-dimension scores [$F(2,497)=4,548;p<0,05$]. According to results of variance analysis, a significant difference is observed in terms of values of the region where they were born and emotional intelligence empathy sub-dimension scores [$F(6,493)=6,029;p<0,05$]. According to variance analysis results, a significant difference is observed in terms of monthly income values and emotional intelligence determination sub-dimension scores [$F(4,495)=5,793;p<0,05$]. According to variance analysis results, it is seen that a significant difference exists between monthly income values and emotional intelligence emotional sense of self sub-dimension scores [$F(4,495)=3,628;p<0,05$]. In conclusion, it has been established that relationship exists between emotional intelligence and life satisfaction in university students.

Keywords: Life satisfaction, Emotional Intelligence, University Student, Facebook Users, Social Media

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvi
BÖLÜM 1.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1.Kuramsal Yaklaşımlar.....	5
1.1.1.Duygusal Zeka.....	6
1.1.2.Yaşam Doyumu.....	6
1.1.3.Facebook.....	7
1.2.Araştırmanın Amacı.....	7
1.3.Problem.....	7
1.4.Tanımlar.....	11
1.4.1.Duygusal Zeka.....	11
1.4.2.Yaşam Doyumu.....	11
1.4.3.Facebook.....	11
1.5.Araştırmanın Önemi.....	12
BÖLÜM 2.....	13
GENEL BİLGİLER.....	13
2.1. Duygusal Zeka.....	13
2.1.1. Zeka Kavramı ve Kuramları.....	13
2.1.1.1.Sperman'ın Genel Zeka Kuramı.....	14
2.1.1.2.Thurstone'nin Zeka Kuramı.....	14
2.1.1.3.Cattell'in Çift Faktör Zeka Kuramı.....	14
2.1.1.4.Sternberg'in Üçlü Zeka Kuramı.....	14
2.1.1.5.Thorndike'nin Zeka Kuramı.....	15
2.1.1.6.Gardner'in Çoklu Zeka Kuramı.....	15
2.1.1.7.Piaget'in Uyum Kuramı.....	16
2.1.2.Duygu Kavramı.....	16
2.1.3.Duygusal Zeka Kavramı.....	16
2.1.4.Duygusal Zekanın Ortaya Çıkışı.....	17
2.1.5.Duygusal Zeka Modelleri.....	18
2.1.5.1.Mayer ve Salovey'in Duygusal Zeka Modeli.....	18
2.1.5.2.Goleman'ın Duygusal Zeka Modeli.....	18
2.1.5.3.Coper ve Sawaf'ın Duygusal Zeka Modeli.....	19

2.1.5.4.Bar-on'un Duygusal Zeka Modeli.....	19
2.1.6.Duygusal Zekanın Boyutları.....	20
2.1.6.1.Kişisel Beceriler.....	20
2.1.6.2.Kişiler Arası Beceriler.....	20
2.1.6.3.Uyumluluk Boyutu.....	20
2.1.6.4.Stresle Başa Çıkma Boyutu.....	21
2.1.6.5.Genel Duygu Durumu Boyutu.....	21
2.1.7.Duygusal Zeka'nın Ölçülmesi.....	21
2.2. Facebook.....	22
2.2.1.Sosyal Ağların Gelişimi.....	22
2.2.2.Facebook'un Tanımı.....	23
2.2.3.Facebook'un Oluşum Süreci.....	23
2.2.4.Facebook'un Özellikleri.....	24
2.2.5.Facebook'un Uygulamaları.....	25
2.3.Yaşam Doyumu.....	25
2.3.1.Yaşam Doyumu'nun Tanımı.....	25
2.3.2.Yaşam Doyumu'nun Tarihsel Süreci ve Gelişimi.....	26
2.3.3.Yaşam Doyumu'yla İlgili Kuramlara Genel Bakış.....	27
2.3.4.Yaşam Doyumu'nun Ölçülmesi.....	28
BÖLÜM 3.....	29
GEREÇ VE YÖNTEM.....	29
3.1.Araştırma Grubu.....	29
3.2.Veri Toplama Araçları.....	29
3.2.1.Bar-On'un Duygusal Zeka Ölçeği.....	29
3.2.2.Diener'in Yaşam Doyumu Ölçeği.....	30
3.3.Verilerin Toplanması.....	30
3.4.Verilerin Analizi.....	30
BÖLÜM 4.....	31
BULGULAR.....	31
BÖLÜM 5.....	77
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	77
BÖLÜM 6.....	100
ÖNERİLER.....	100
KAYNAKLAR.....	102

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Duygusal Zeka Ana Boyutundan Kişisel Beceriler ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon	31
Tablo 2 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Kişilerarası Beceriler ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon	32
Tablo 3 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Uyumluluk Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon	32
Tablo 4 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Stresle Başa Çıkma Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon	33
Tablo 5 : Duygusal Zeka Ana Boyutlarından Genel Duygu Durumu Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon.....	34
Tablo 6 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Analizi.....	34
Tablo 7 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	35
Tablo 8 :Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Kaçınıcı Sınıf Olduğu Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	35
Tablo 9 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	36
Tablo 10 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	36
Tablo 11 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	37
Tablo 12 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	37
Tablo 13 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	38
Tablo 14 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	38
Tablo 15 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	39
Tablo 16 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi	39

Tablo 17 : Duygusal Zeka Kişilerarası İlişkiler Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	40
Tablo 18 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	40
Tablo 19 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	41
Tablo 20 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	41
Tablo 21 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi	42
Tablo 22 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	42
Tablo 23 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	43
Tablo 24 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi.....	43
Tablo 25 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi	44
Tablo 26 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	44
Tablo 27 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	45
Tablo 28 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	45
Tablo 29 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	46
Tablo 30 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	46
Tablo 31 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	47
Tablo 32 : Duygusal Zeka Kişilerarası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	47
Tablo 33 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	48

Tablo 34 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	48
Tablo 35 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	49
Tablo 36 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	49
Tablo 37 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	50
Tablo 38 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	50
Tablo 39 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	51
Tablo 40 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	51
Tablo 41 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	52
Tablo 42 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	52
Tablo 43 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	53
Tablo 44 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	53
Tablo 45 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	54
Tablo 46 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	54
Tablo 47 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	55
Tablo 48 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	55
Tablo 49 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	56
Tablo 50 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	56

Tablo 51 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	57
Tablo 52 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	57
Tablo 53 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	58
Tablo 54 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	59
Tablo 55 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	59
Tablo 56 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	60
Tablo 57 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	60
Tablo 58 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	61
Tablo 59 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	61
Tablo 60 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	62
Tablo 61 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	62
Tablo 62 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	63
Tablo 63 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	63
Tablo 64 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	64
Tablo 65 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	64
Tablo 66 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	65
Tablo 67 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	65

Tablo 68 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	66
Tablo 69 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	66
Tablo 70 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	67
Tablo 71 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	67
Tablo 72 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	68
Tablo 73 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	68
Tablo 74 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	69
Tablo 75 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	69
Tablo 76 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	70
Tablo 77 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	70
Tablo 78 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	71
Tablo 79 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	71
Tablo 80 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi.....	72
Tablo 81 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	72
Tablo 82 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	73
Tablo 83 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	73
Tablo 84 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	74

Tablo 85 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi	74
---	----

ŞEKİLLER VE KISALTMALAR LİSTESİ

IQ: Intelligence Quotient

EQ: Emotional Quotient

ANOVA : Varyans Analizi

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Duygusal zeka, kavramı her geçen gün yaşamımızın farklı bir alanıyla ilişkilenerek yeni gelişim sahaları yaratmaktadır. Bunların en başında gelişim dönemi itibariyle üniversite öğrencileri gelmektedir. Üniversite öğrencilerinin buldukları dönem itibarıyla yaşam doyumlarını nasıl gerçekleştirdikleri ve sosyal medya devi Facebook'un bu anlamda nasıl bir etkiye neden olduğunun görülmesi istenmektedir. Öncelikli olarak duygusal zeka ve yaşam doyum kavramının üzerinde durup daha sonra da ilişkilerinin incelemesini yapacağız.

Bu doğrultuda Duygusal Zeka kavramını açıklamadan önce zekanın tanımını yapmak gerekmektedir. Zeka, insanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı, anlık, dirayet, feraset olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2005).

Duygusal zeka kavramını ilk kez ortaya koyan Mayer ve Salovey (1993)'e göre duygusal zeka şöyle tanımlanmıştır. Sosyal zekanın bir türü olarak kişinin kendisinin ve başka insanların duygularını gözlemlene yeteneğini, onları ayırt edebilmeyi ve bu bilgiyi düşünceye çevirebilmek ve davranışlarını yönlendirmek için kullanabilme, duygusal zeka modellerinde de algılamak ve ifade etmek, duyguyu düşünceyle ilişkilendirebilmek, duyguyu anlama ve analiz etmek ve duyguları kontrol edebilme yetenekleri olarak açıklanmıştır (Özerbaş, 2004).

Constantine ve Gainor (2001) duygusal zekanın empati, sözel zeka, benlik algısı ve yaşam doyum ile pozitif bir ilişkinin olduğunu belirtmiş ve bununla ilgili gelecekte birçok araştırma yapılmasını önermiştir.

Cooper ve Sawaf (1997) duygusal zekanın dört temel unsuru üzerinde durmuştur. Bunlar; Duygusal Okuryazarlık, Duygusal Uygunluk, Duygusal Derinlik ve Duygusal Simyadır. Duygusal okuryazarlık, kişinin kendi duygularını anlayabilmesi ve bu duyguları nasıl kullanabileceğini bilgisine sahip olmasıdır. Duygusal uygunluk, kişinin duygusal gücünü ve gerektiği durumlarda esnek davranabilmesini ifade etmektedir. Duygusal derinlik ise, duygusal sıklığı ve büyüme sınırını içermektedir. Son olarak duygusal simya, kişinin yaratıcı

yönünü harekete geçirerek farkındalık yaratmak için duygusal zekasını kullanabilmesi becerisini kapsamaktadır (Özyer, 2004).

Yukarıda yapmış olduğumuz tanımlara istinaden geçerliliği ve güvenilirliği test edilmiş olan duygusal zeka anketinin düzenleyicisi Haifan Üniversitesi'nden Bar-On (1997)'ye göre duygusal zekayı “ bireyin çevresinden gelen baskı ve talepleri başarılı şekilde yönetebilmesi bireye yardımcı olacak, kişisel, duygusal ve sosyal yeterlilik ve beceriler dizini” şeklinde tanımlanmaktadır. Duygusal zekayı ölçen EQ (Emotional Quotient) yetenekleri IQ(Intelligence Quotient) yeteneklerinin karşısı değildir. Gerçek hayatımızda bu iki kavram ilişki halindedir ve birbirini destekler. Bar-On, gerçekte zeki olan insanı, sadece “cognitive” (bilişsel zekaya sahip) değil aynı zamanda “Emotional Quotient” (duygusal zekaya sahip) olan birey olarak tanımlamaktadır (Acar, 2002).“Eğer kişisel ve kuramsal değerlerimiz, insanların yüreklerine ve ruhlarına da akılları kadar ulaşabiliyor ve sesleniyorsa, amacımızı ve tutkularımızı gerçekleştirme olasılığımız o kadar yüksektir” tanımıyla duygusal zekanın etkinliği vurgulanmaktadır (Toktamışoğlu, 2003). Teknoloji çağında duygusal zeka kavramı sosyal medya kullanıcıları arasında da popüler olmuştur. Özellikle duygusal zeka ile ilişkilendirilen Facebook ve Facebook'un kuruluşu, değişimi ve gelişimi, ayrıca Facebook'un bireye nasıl ve ne şekilde etkide bulunduğu, bilim çevrelerinin konuyla ilgili düşüncelerinin araştırılması birçok bilim adamının dikkatini çekmiştir.

Facebook, Harvard Üniversitesi öğrencileri arasında sosyal iletişim ağı kurmak için 4 Şubat 2004 tarihinde Mark Zuckerberg tarafından geliştirilmiştir. Öncelikli olarak üniversite öğrencileriyle sınırlıken daha sonra tüm dünyaya açılmış bir sosyal iletişim ağı olmuştur. Kullanıcıların cinsiyet, ırk, renk, boy, kilo ve tüm diğer fiziksel özellikleriyle kıyafet, takı gibi dış görünüşlerini, diğer kullanıcılara ilk anda ifade etmek üzere profil fotoğrafları bulunmaktadır. Basit profil seçeneklerinde cinsiyet, doğum günü, siyasi görüş ve dini inançlar bulunmaktadır. Bunlar dışında iletişim ve adres bilgileri, ilişki durumu, bireyin ilgi alanları, eğitim ve iş durumu gibi seçenekler de mevcuttur. Fakat tüm bunların ötesinde kullanıcıların profil sayfalarında asıl yer tutan diğer uygulamalardır. Facebook uygulamaların kullanıcıların;

1) Birbirlerine, selam, mesaj, dürtme, link, fotoğraf, video vb şeyler göndermeleri, isim takmaları, birbirlerini sınıflandırmaları,

2) Kendilerini ifade etmeleri ya da kendilerinin olmak istedikleri gibi göstermeleri,

3-) Bunlar dışında oyun grupları ve diğer internet siteleri ve sosyal paylaşım ağlarına veri aktaranlar da önemli yer tutmaktadır. Bu sınıflandırma kendini ifade biçimi ve başka bireylerin ifadelerinin nasıl izah edildiği şeklinde de düşünülebilmektedir (Şimşek, 2012).

Dünyada Facebook kullanıcı sayısı Ekim 2012 itibarıyla 1 milyarı aşmış bulunmakta ve en büyük Facebook kullanıcısı 155 milyon 710 bin ile ABD, onun ardından 43 milyon ile Endonezya ve Hindistan gelmektedir. Türkiye 31 milyonu aşan abonesiyle dördüncü sırada yer almaktadır (Türkiye Bilişim Derneği, 2012).

İnternetin farklı bireyleri nasıl aynı ortamda buluşturduğu konusunda, yapılan bir araştırmada, Facebook sayesinde insanlar arasında sosyal bir ilişki oluştuğu ve Facebook'un bu insanların çevreleriyle sosyal ilişkileri geliştirmelerine yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yine aynı araştırmada, Facebook'un kullanıcıları tarafından, yeni arkadaş grupları edinme imkanı veren bir araç olarak algılandığını göstermektedir. Sosyal medya sitelerine yönelik üyelik ile ilgili yapılan bir başka çalışma, öğrencilerin Facebook kullanımı ile ilgilidir. Bu araştırmada, Facebook üzerinden sağlanan iletişimin yüz yüze iletişim ile yer değiştirmekten çok yüz yüze iletişimi desteklemek amacıyla kullanıldığı ileri sürülmektedir. Hatta üniversite öğrencileri arasında geleneksel olarak yüz yüze görüşme ile sosyalleşme sürecinin arttığı dönemlerde bu öğrencilerin Facebook kullanım oranlarında azalma olduğu görülmüştür. Buna örnek olarak hafta sonlarında Facebook kullanımının hafta içine göre daha yoğunken, yaz tatilleri ve yıl içi tatillerde de okul zamanına oranla daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, Facebook kullanıcıların birçoğu sosyalleşme amaçlarını sosyal olaylar ve partiler hakkında bilgi paylaşımı fotoğraf ve resim paylaşımı ve tatiller süresince etkileşimi devam ettirmek şeklinde özetlemektedirler (Kııcı, 2012). Bu etkileşim sonucu, bireyler iş ve yaşam dünyasının farklı koşulları altında sürekli olaylarla karşılaşmakta ve bazıları bunları kendileri için itici bir güç haline getirirken, bazıları için ise bunlar büyük bir sıkıntı kaynağı olabilmektedir. Bazı insanların iş ve yaşamda çok önemli kaynaklara sahip olsalar da başarıyı yakalayamadıklarını ve istedikleri yerlere ulaşamadıklarını da görebilmek mümkündür. Bireysel farklılıklarımız, durumları algılayış biçimlerimiz hayattan aldığımız doyum ile ilgili olabilmektedir.

Yaşam doyumuyla ilgili yapılan araştırmalara baktığımız zaman genel ve kısa bir ifade biçimiyle "iyi oluş" olarak nitelendirilmektedir. İlk kez 1961 yılında Neugarten tarafından ortaya atılan yaşam doyum kavramı, bir insanın beklentileriyle (ne istediği), elinde olanların (neye sahip olduğu) karşılaştırmasıyla elde edilen durum ya da sonuçtur (Özer, 2003).

Rask (2002)'ye göre öznel iyi oluş ve yaşam doyumunu, birçok insan tarafından yaşamın temel vizyonu olarak tarif edilmektedir. Öznel iyi oluş bireyin yaşamını ne şekilde nitelendirdiği ile yakından ilişkilidir ve mutluluğu sağladığı düşünülmektedir. Mutluluğa

erişmede, bireyin vizyonu, bu vizyona hangi ölçüde erişebildiği konusundaki düşünceleri arasındaki uyum ya da uyumsuzluğun belirleyici olduğu öne sürülmektedir (Gündoğar ve ark, 2007).

Yaşam doyumu, bir bireyin kendi oluşturduğu ölçütlere uygun bir şekilde tüm yaşamını olumlu değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır. Yaşam doyumu öznel iyi olmanın [*subjective well-being*] bilişsel bileşenidir ve bireyin kendine yüklediği ölçütleri ile yaşam koşullarını algılayışı arasındaki karşılaştırmaları, dolayısıyla kendi yaşamı hakkında değer biçmesini içermektedir. Yaşam doyumu ile ilgili yapılan çalışmalar cinsiyet, ırk ve gelir durumunun yaşam doyumunu ve mutluluğu yordamada hemen hemen hiçbir etkiye sahip olmadığını psikolojik değişkenlerin örneğin kişisel eğilimlerin, yakın ilişkilerin ve içinde yaşanılan kültürün birey üzerindeki etkisinin yaşam doyumunu açıklamada daha fazla etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Mutluluğu etkileyen psikolojik etkenlerin arasında benlik saygısının tutarlı ve güçlü bir şekilde yaşam doyumunu yordadığı hemen hemen tüm kültürlerde (bireyci ve toplulukçu) yapılan çalışmalarda belirtilmiştir (Çeçen, 2007).

Yaşam kalitesi ve onun üzerinden bir tanımlama yaparak yaşam doyumu üzerinde kişisel ve çevresel etmenlere vurgu yapılmıştır. Yaşam kalitesi birçok yayın ve akademik çalışmada belirtilmesine karşın, öznel, dinamik ve çok yönlü nitelikler taşıması nedeniyle tanımlanması zor bir kavramdır. Genel anlamda bireysel “iyi oluş” anlamına gelen yaşam kalitesi, çok yönlü bir kavram olarak sosyolojik, psikolojik, ekonomik ve kültürel faktörleri kapsamaktadır (Hamarta, 2007; Furnham ve Petrides, 2003; Palmer ve ark, 2002).

Literatür incelendiğinde, yaşam kalitesi kavramının farklı biçimlerde tanımlandığı görülmektedir. Yaşam kalitesi, bireyin kendi yaşamına bakış açısı olarak değerlendirilmekte ve yaşam doyumu, yaşam memnuniyeti, iyi oluş, yaşam koşulları, mutluluk gibi kavramlarla eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü’ne göre, yaşam kalitesinin kapsamında, insanların fiziksel işlevleri, psikolojik halleri, aile içinde ve dışındaki sosyal ilişkileri, çevreyle etkileşimleri ve inançları vardır. Yaşam doyumu ise genel iyilik duygusunun ve yaşam kalitesinin en önemli belirleyicilerinden biridir ve bireyin kendi seçtiği özelliklere dayanan yaşam kalitesi ve iyilik hali yargısını içermektedir. Başka bir anlatımla, bireyin kendi yaşamını çeşitli ölçütlere göre yargılamasına dayanan bilişsel bir değerlendirmedir. Yaşam doyumu, genel olarak kişinin tüm yaşamını ve bu yaşamın çeşitli boyutlarını içermekte; yaş, cinsiyet, sağlık, iş yaşamı, ekonomik durum, eğitim düzeyi, din,

evlilik, sosyal destek ve çevresel koşullar gibi birçok faktörden etkilenmektedir (Özgür ve ark, 2010).

Diener (2000)'e göre “insanlar, hoş ve hoş olmayan duygular hissettiklerinde, ilgi çekici aktivitelerde bulduklarında, yüksek bir öznel iyi oluş yaşamaktadırlar. Ancak öznel iyi oluş alanı, bireyin yaşamına ilişkin kendi değerlendirmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır (Pellitteri, 2002).

Yaşam doyumu ise kişinin kendi seçtiği ölçütlere göre yaşamının niteliği hakkındaki genel değerlendirmesi olarak ele alınmaktadır. Yaşam doyumu halihazırda yaşamdan doyum, yaşamı değiştirme isteği, geçmişten doyum, gelecekte doyum ve kişinin yakınlarının o kişinin yaşamı hakkındaki görüşlerini kapsamaktadır (Dost, 2007).

Bireyin duygularını tanıması, yönetmesi yani duygusal zekasının farkında olması ve bunu çok iyi bir şekilde hayata geçirmesi kişinin yaşam kalitesini ve buna bağlı olarak yaşam doyumunu arttırmaktadır (Palmer ve ark, 2002). Tersine olduğunda ise, bireyin yaşam doyumunu olumsuz etkilenmektedir (Gross, 1998; Furnham ve Petrides, 2003).

Literatür tarandığında, duygusal zeka kavramı, yaşam doyumu ve sosyal medya ikonu olan Facebook arasında paralellik olduğu görülmektedir. Ayrıca duygusal zeka, akıl sağlığı, psikolojik iyi olma ve yaşam doyumu ile pozitif ilişki göstermektedir (Deniz ve Yılmaz, 2004; Deniz ve Yılmaz, 2006; Ciarrochi, Chan ve Caputi, 2000; Saflofske, Austin ve Minksi, 2003; Austin, Saklofske ve Egan, 2005). Bu paralellik neticesinde bireye ve yaşamına ne gibi katkılar sunduğu araştırmanın en önemli sonucu olacaktır. Özellikle günümüzde popülerliğini koruyan bu üç kavramın işlerliğe katkı bakımından incelendiğinde birçok alt sonuç doğuracağı kaçınılmazdır. İnsan yaşamı sürekli değişirken bu değişimi sağlayan döngülerin iyice incelenmesi gerekmektedir. Yaşamın değişen döngüsüyle paralel olarak yaşam doyumuna etki eden etmenler ve araçlar değişmektedir. Bu araştırmada yaşanan bu değişimin ne yönde ve nasıl olduğu belirtilmeye çalışılacaktır.

1.1.Kuramsal Yaklaşımlar

Son dönemlerde IQ zeka araştırmalarının yanında EQ duygusal zeka çalışmaları önemli bir yer tutmaya başlamıştır. Yapılan araştırmalar doğrultusunda bireyin duygusal

zekasının geliştirilerek önemli katkılar sağlanabileceği bunun da bireyin yaşamında önemli doyumlar sağlayabileceği gözlenmiştir.

1.1.1.Duygusal Zeka

Duygusal zeka, duygulara ilişkin bilgileri ve duyguların enerjisini günlük yaşamımıza ve işimize etkin bir biçimde yansıtarak onlara uygun tepkiler vermemizi sağlar (Yeşilyaprak, 2001; Yaylacı, 2006; Dutoğlu ve Tuncel, 2008). Bar-on (2000)'e göre duygusal zeka duygusal yetenekle değil duygu hali ve karakterle ilgilidir. Bireyin çevresel etkilerle mücadele edebilme yeteneğine etki eden duygusal kişisel, toplumsal beceri ve yeteneklerin bileşkesi olarak nitelendirilmektedir (İsmen, 2004).

Duygusal zeka, bireyin motivasyonu, kendini kontrol altında tutabilmesi ve kendini başkasının yerine koyabilmesi kavramları üzerinde durarak kişisel, sosyal ve psikolojik boyutlara dikkat çekmiştir (Goleman, 2001; Dağlı, 2006).

Bu doğrultuda duygusal zeka kavramıyla ilgili yapılan genel tanım, bireyin etkin motivasyon sağlayıp kendini kontrol altına alarak başka bireylerin duygularını da aynı zamanda nitelendirme ve yönlendirmesi olarak tanımlanmaktadır.

1.1.2.Yaşam Doyumu

Bireyler, birçok pozitif ya da negatif duygular hissettiklerinde, dikkat çekici etkinliklerde bulduklarında, mutluluk ve bunun yanında az olumsuzluk yaşadıklarında ve hayatlarından memnun olduklarında iyi düzeyde bir öznel iyi oluş yaşamaktadırlar (Diener, 2001). Öznel iyi oluş alanı, bireyin kendi hayatını değerlendirmesi olgusu üzerine gelişmiştir. Yaşam doyumunu ise bireyin kendi seçtiği ölçütlere göre kendi hayatını değerlendirmeye çalışmasıdır (Dost, 2007).

Aynı zamanda yaşam doyumunu, bireyler arasında farklılık göstererek bireyin yaşamdaki hedefleri ve gerçekleştirdiklerinin bilişsel toplamı olarak tanımlanabilir (Toros, 2002). Bağ Kuramı'na göre ise bireyin olayları anlamlandırması önemlidir. Koşullama ve hatırlama burada önemli unsurların başında gelir. Bireyin mutluluğu olumlu olayları içsel durumuyla ilişkilendirmesine bağlıdır. Yaşam doyumunu kuramlarından biri olan Tabandan Tavana-Tavandan Tabana Kuramı'na göre genel mutluluk, küçük mutlulukların ve zevk alma hislerinin bütünleşmesiyle oluşur. Mutluluğa mutlu olunan ve olunmayan zamanların

kıyaslanmasıyla ulaşılır. Mutluluk, mutlu olduğumuz anların bir arada bütün düşünülmesiyle oluşur (Yıldız, 2010).

Yaşam doyumuyla ilgili yapılan araştırmalara baktığımızda yapılan genel tanım bireyin iyi oluş halidir. Bireyin bulunduğu durumdan doyum alması olarak nitelendirilmektedir.

1.1.3.Facebook

2004 yılında kurulan Facebook misyonunu şöyle tanımlamıştır: insanlar arasında paylaşmak ve dünyayı daha açık ve bağlantılı hale getirmek için hayata güç vermektir. İnsanlar, arkadaşlar ve aile ile bağlı kalmak için dünyada neler olup bittiğini keşfetmek ve paylaşmak isterler. Onlara neyin önemli olduğunu ifade etmek için Facebook kullanmak şeklinde kurumun yöneticisi tarafından bir tanımlama yapılmıştır (Zuckerberg, 2004).

Facebook'la ilgili yapılan bilimsel araştırmalara baktığımızda genellikle sosyal paylaşım ağları içerisinde Facebook'un yeri, bireye ve topluma etkileri üzerinde durulduğu görülmektedir.

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı lisans düzeyinde haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinin “Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi”ni değerlendirmektir. Anket uygulaması ile haftada en az 10 saat Facebook kullanıcısı üniversite öğrencileri belirlenerek demografik yapısı ve özellikleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

1.3.Problem

1.3.1. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile yaşam doyumunu puanları arasında anlamlı bir ilişki var mı?

1.3.2. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile yaşam doyumunu puanları arasında anlamlı bir ilişki var mı?

1.3.3. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile yaşam doyumu puanları arasında anlamlı bir ilişki var mı?

1.3.4. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü kontrolü puanları ile yaşam doyumu puanları arasında anlamlı bir ilişki var mı?

1.3.5. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile yaşam doyumu puanları arasında anlamlı bir ilişki var mı?

1.3.6. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.7. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.8. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.9. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.10. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.11. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.12. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.13. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.14. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü kontrolü puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.15. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile öğrencinin cinsiyeti arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.16. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.17. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.18. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.19. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü kontrolü puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.20. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile öğrencinin yaşı arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.21. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.22. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.23. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.24. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü kontrolü puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.25. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile öğrencinin kaçınıcı sınıfta olduğu arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.26. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.27. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.28. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.29. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü kontrolü puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.30. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile öğrencinin mezun olduğu lise arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.31. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun alt boyutlarından duygusal benlik bilinci puanları, kendine güven puanları, kendine saygı puanları, kendini gerçekleştirme puanları ve bağımsızlık puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.32. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutunun alt boyutlarından empati puanları, kişiler arası ilişkiler puanları ve sosyal sorumluluk puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.33. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka uyumluluk ana boyutunun alt boyutlarından problem çözme puanları, gerçekçilik ve esneklik puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.34. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka stresle başa çıkma ana boyutunun alt boyutlarından strese dayanıklılık puanları ve dürtü

kontrolü puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.3.35. Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde duygusal zeka genel duygu durumu ana boyutunun alt boyutlarından iyimserlik puanları ve mutluluk puanları ile öğrencinin öğrenim gördüğü fakülte arasında anlamlı bir farklılık var mı?

1.4.Sınırlıklar

Bu araştırmada Türkiye’de 2013-2014 akademik yılında öğrenim gören üniversite öğrencileriyle sınırlıdır. Araştırmada bölgemizde yer alan Toros, Mersin ve Çukurova Üniversiteleri öğrencilerinden oluşan 500 üniversite öğrencisine ulaşılmıştır.

1.4.Tanımlar

1.4.1.Duygusal Zeka

Duygusal zeka, duyguların gücünü ve hızlı algılayışını insan enerjisi, bilgisi, ilişkileri ve etkisinin bir kaynağı olarak duyumsama, anlama ve etkin bir biçimde kullanma yeteneğidir (Pamukoğlu, 2004).

1.4.2.Yaşam Doyumu

Yaşam doyumu, bir bireyin kendi belirlediği kriterlere uygun bir biçimde tüm yaşamını olumlu değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır. Yaşam doyumu öznel iyi olmanın bilişsel bileşenidir ve bireyin kendine yüklediği kriterler ile yaşam koşullarını algılayışı arasındaki karşılaştırmaları, dolayısıyla kendi yaşamı hakkında değer biçmesini içermektedir (Gündoğar ve ark. 2007).

1.4.3.Facebook

Harvard Üniversitesi öğrencileri arasında sosyal iletişim ağı kurmak için 4 Şubat 2004 tarihinde Mark Zuckerberg tarafından geliştirilmiştir. Öncelikli olarak üniversite

öğrencileriyle sınırlıyken daha sonra tüm dünyaya açılmış bir sosyal iletişim ağı olmuştur (Şimşek, 2012).

1.5.Araştırmanın Önemi

Araştırma sonucunda bireyin yaşamı için önemli olduğu düşünülen duygusal zeka ve yaşam doyumu arasındaki ilişkinin belirlenmesi önemlidir. Özellikle sosyal psikoloji alanında çalışanlar için üniversite öğrencilerinde duygusal zeka ve yaşam doyumu ilişkisinin ortaya çıkarılması bir çalışma alanı sağlayacaktır. Diğer taraftan duygusal zekanın tanınması ve yaşam doyumu ile ilişkisi eğitim ve iş hayatımızda kısacası sosyal hayatımızda başarı sağlamamıza katkı sunabilecektir.

BÖLÜM 2

GENEL BİLGİLER

2.1. Duygusal Zeka

2.1.1. Zeka Kavramı ve Kuramları

Genel tanım itibarıyla zeka, insanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı olarak tanımlanırken ayrıcalımsel birçok tanım bulunmaktadır (TDK, 2005).

Tarihi süreciyle zeka ile ilgili birçok bilimsel tanım yapılmaktadır. Var olan tanımlar, zaman ve koşullara, yapılan araştırmalara göre farklılık gösterebilmektedir. Türkiye Zeka Vakfı, yapmış olduğu tanımlamada zekayı kavramlar ve algılar yardımıyla soyut ya da somut nesnelere arasındaki ilişkiyi kavrayabilme, soyut düşünme, muhakeme etme ve bu zihinsel işlevleri uyumlu şekilde bir amaca yönelik kullanabilme yeteneklerini zeka olarak adlandırarak zekanın bireyin doğuştan sahip olduğu, kalıtımla kuşaktan kuşağa geçen ve merkez sinir sisteminin işlevlerini kapsayan; deneyim öğrenme ve çevreden kaynaklanan etkenlerle biçimlenen bir bileşim olarak tanımlamaktadır (Türkiye Zeka Vakfı, 2013).

Bir başka bilim adamı olan David Wechsler'in tanıma göre zeka, bireyin bilinçli hareket sağlaması, gerçekçi düşünmesi çevresiyle faal olarak ilişki sağlayabilmesi için sahip olduğu toplam kapasite olarak tanımlanmaktadır (Acar, 2001).

Zeka, bireyin gerçek yaşamda karşılaştığı sorunları çözme, çözmek için yeni sorunlar oluşturma ve bireyin kendi kültüründe anlam bulan bir şeyi yapma ya da bir faaliyet sunma yeteneğidir şeklinde tanımlanmaktadır (Gardner, 1983; Kuru, 2001).

Thorndike'e göre ise zeka, kişinin ne kadar uyarıcı-tepki ilişkisi elde ettiğinin bir ölçüsü olarak değerlendirirken Piaget'e göre, her türlü karmaşık akıl oluşturma sürecinin altında yatan ve doğuştan gelen genel bilişsel bir yeti olarak belirtilmektedir (Özyer, 2004).

Görüldüğü üzere birçok bilim adamı birbirinden farklı tanımlarla zekayı tanımlamıştır. Yapılan tanımlarda genel olarak ele alınan bireyin davranışlarını düşünceleri ve duyguları çerçevesinde hareket ettirerek uygun zamanda kullanabilmesidir. Ayrıca var olan tanımlarda bireyin bu yetisini kullanabilmesi hem kalıtsal hem de çevresel etkenlerle de değişiklik

sağlayabilmektedir. Birey aileden almış olduğu kalıtımı çevresel etkilerle işler hale getirebilmektedir.

2.1.1.1.Sperman'ın Genel Zeka Kuramı

İngiliz Psikolog Sperman, bir alanda iyi olan bireyin diğer alanlarda da iyi olabileceğini öne sürmüştür. Sperman, bireyin bir alanının diğer alanlara göre daha etkin ve iyi olabileceğini bu da bireyin genel zekasının farklı etkinliklerinden kaynaklanabileceği düşüncesini dile getirmiştir. Zeki olan bireyin olayları çabuk algılaması, doğru adımlar atarak iyi çözümler bulması kısacası zekice davranması olarak tanımlayarak zeki olan bireyin diğer alanlarda da doğru ve etkin olmasının genel zeka durumundan kaynaklandığını belirtmiştir (Pamukoğlu, 2004; Yaşarsoy, 2006).

2.1.1.2.Thurstone'nin Zeka Kuramı

Thurstone'nin zeka kuramına göre zihinsel faaliyetleri gerekli kılan işler gruplandırılabilir. Gruplardan her biri için gerekli olan zihinsel güce yetenek adı verilebilir diyerek Grup Faktör Kuramını ortaya atmıştır. Thurstone yapmış olduğu araştırmalarda 12 faktör bularak bunlardan 7 tanesini adlandırmıştır. Bunlar : Sayısal, sözel, yersel, kelime akıcılığı, akıl yürütme, algısal ve anlamsal belleme olarak sıralamıştır (Işık, 2007).

2.1.1.3.Cattell'in Çift Faktör Zeka Kuramı

Cattel'e göre zeka, birbirinden farklı iki zihinsel yeti olarak meydana gelir. Bunlar kristal zeka ve akabilen zeka olarak sınıflandırılır. Cattell, kristal zekayı mantık yürütme, dilsel ve sayısal zeka olarak tanımlamıştır. Diğer zeka tanımı olan akabilen zeka ise görsel yetileri karşılamaktadır. Görsel farkındalık üzerinden ayrıntıları görebilme ezberleme yetilerini karşılamaktadır (Pamukoğlu, 2004).

2.1.1.4.Sternberg'in Üçlü Zeka Kuramı

Sternberg (1999) birbirinden farklı olarak üç zeka türünden bahsetmektedir. Bunlar Deneyimsel, Bileşenli, Bağlamsal olarak üçe ayrılmaktadır. Deneyimsel olan yeni olana uyum sağlama hızlı şekilde adapte olma şeklinde ifade edilirken, Bileşenli olanın bir işin yapılış

biçimini kavrama ve anlama olarak ifade edilmekte son olarak Bağlamsal olanın da müsait hallerde yeteneklerini ortaya koyabilme olarak tanımlanmaktadır. Strenberg'e göre birey daha çok tecrübeye ve modellemeye göre öğrenmektedir. Geliştirmiş olduğu kuramını 1999'da "Başarılı Zeka" tanımıyla bireyin sosyal-kültürel çevresinde başarıya ulaşmak için ortama adapte olma ve ortamı biçimlendirme eylemleri arasındaki ilişkiyi dengede tutma yeteneği olarak tanımlamıştır (Çakar ve Arbak, 2004).

2.1.1.5.Thorndike'nin Zeka Kuramı

Thorndike, zekanın mekanik, soyut ve sosyal olmak üzere üç farklı şekilde ayrıştığını ele almıştır. Soyut zekayı düşünceleri anlama, imgeleri anlama ve idare etme yeteneği olarak ele alırken, sosyal zekayı bireyi anlama ve idare etme olarak, mekanik zekayı ise mekanizmaları anlama ve yönetme yeteneği olarak ele almaktadır (Gürbüz ve Yüksel 2008).

2.1.1.6.Gardner'in Çoklu Zeka Kuramı

Gardner (1993), zekanın birbirinden farklı olarak işleyen sekiz bileşeni olduğunu ileri sürmüştür. Çoklu Zeka'nın

- 1.Sözel / Dilsel Zeka: Dilin kullanımı ve o dilde ürün vermek,
- 2.Mantık/ Matematiksel Zeka: Bilişsel düşünme ve sorun çözme olarak,
- 3.Görsel / Uzamsal Zeka: Ressamlar, mimarlar, heykeltıraşların durum ve konum anlama becerileri olarak tanımlanırken sanatsal yeteneği olan bireyler olarak,
- 4.Bedensel / Kinestetik Zeka: Bir sorunun çözümünde tüm vücudun ve çeşitli uzuvlarının kullanımı olarak,
- 5.Müzik / Ritim Zekası: Müzik alanındaki özellikleri ve becerileri ifade eder. Üstün müzik yeteneği olanların zekası olarak,
- 6.Sosyal Zeka: Bireyin duygularını, davranışlarını anlama ve anlamlandırma olarak tanımlanırken bireyi bu doğrultuda yönlendirebilme kişilerarası ilişkiler kurabilme olarak,
- 7.Özedönük Zeka: Bireyin kendi iç dünyasındaki yönelimleri anlaması ve anlamlandırması kendi iç dünyasına yönelebilmesi olarak,
- 8.Doğa Zekası: Çevreyi, doğal dünyayı anlama, tanımlayabilme olarak tanımlanmaktadır (Başaran, 2004).

2.1.1.7.Piaget'in Uyum Kuramı

Zekayı çevreye adapte olma olarak tanımlamaktadır. Birey yaşam koşulları doğrultusunda değişmekte ve gelişmektedir. Bu doğrultuda zeka da etkilenmekte ve bu değişime ayak uydurmada ciddi bir rol oynamaktadır. Piaget, kuramında zekayı, bireyin çevre ile kendi arasındaki dengeyi sağlayabilmesi olarak ifade etmiştir. Zekanın gelişimiyle bireyin çevreyle etkileşimini doğru orantılı olarak görmektedir. Bunun neticesinde bilişsel etkinlikler artmaktadır (Pamukoğlu, 2004).

2.1.2.Duygu Kavramı

Duygu, duyularla algılama, his, belirli nesne, olay veya bireylerin insanın iç dünyasında uyandırdığı izlenim olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2005).

Duygu bir his ve bu hisse has belirli fikirler, ruhsal ve biyolojik durumlar ve bir dizi hareket eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Goleman, 1996; Tuğrul, 2004).

Bir başka tanımda duygu, bireyin doğaya topluma uyum sağlaması olarak ifade edilmektedir. Yani yaşadığı çevreye adaptasyonu olarak nitelendirilmektedir (Yelkikalan, 2006; Özaslan ve ark. 2009).

Duygu, bireyin davranışlarına yol gösteren ve bireyin amaçlara varmasına destek olan bir kavram olarak tanımlanmıştır (Brenner ve Salovey, 1997; Sulukaya, 2012).

Duygu, tabiatı gereği pozitif ya da negatif değildir. Daha çok bireyin enerjisi ve güdülerinin özü olarak görülür. Kısacası derinden gelen ve bireyi harekete geçiren kavram olarak nitelendirilir (Cooper ve Sawaf, 1997; Yaşarsoy, 2006).

Yapılan tanımlar incelendiğinde duygu kavramının bireyi harekete geçiren ve bireyin ideallerini gerçekleştirmesi için rehberlik eden aynı zamanda var olan koşullara ve duruma adaptasyonunu sağlayan kavram olarak karşımıza çıktığını genel olarak görmekteyiz.

2.1.3.Duygusal Zeka Kavramı

Duygusal zeka, bireylerin öncelikle kendi duygularını anlamalarını ve yönetebilmelerini sağlayan, bununla beraber başkalarının duygularını anlamlandırma, empati

kurabilme, motivasyon artırma ve özgüven duygusunu geliştirme imkanı tanıyan bir kavramdır (Doğan ve Demiral, 2007).

Duygusal zeka, duygulara ilişkin bilgileri ve duyguların enerjisini günlük yaşamımıza ve işimize etkin bir biçimde yansıtarak onlara uygun tepkiler vermemizi sağlar. Aynı zamanda yönetimde duyguları engelleme değil, uygun biçimde yönetme, bireysel stratejilerin izini oluşturmak olarak ifade edilmektedir (Yeşilyaprak, 2001; Yaylacı, 2006; Dutoğlu ve Tuncel, 2008).

Bir başka tanımda ise duygusal zeka duyguları değerlendirme, ifade etme, düzenleme yetenekleri ve duyguları kullanma olarak tanımlanmaktadır. Goleman ise duygusal zekayı tanımlarken kavram alanını daha genişleterek empati, beğenilme, bağımsızlık, adaptasyon ve duyguları ifade edebilme kısacası bireyin duygularının betimlenebilmesi olarak ele almaktadır (Salovey ve Mayer, 1990; Ergin ve Özgürol, 2011).

Ayrıca duygusal zeka duygusal yetenekle değil duygu hali ve karakterle ilgilidir. Bar-on “Bilişsel Olmayan Zeka” modelini geliştirerek bireyin çevresel tahakküm ve etkilerle mücadele edebilme yeteneğine tesir eden duygusal, kişisel ve toplumsal beceri ve yeteneklerin bileşkesi olarak nitelendirmektedir (Bar-on, 2000; İsmen, 2004).

2.1.4. Duygusal Zekanın Ortaya Çıkışı

Duygusal zeka kavramının ortaya çıkışı ve gelişimi 1920’li yıllara dayanmaktadır. Thorndike tarafından gerçekleştirilen “sosyal zeka” çalışmaları neticesinde doğrudan olmasa da dolaylı olarak başlangıç sağlamıştır. Bireyin sosyal ilişki oluşturmada ve bu ilişkide etkinlik kazanmasında sosyal zeka kavramı duygusal zeka kavramıyla benzerlikler taşımaktadır. Thorndike’nin çalışmalarından sonra Gardner tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda Çoklu Zeka Kuramı içerisinde vurgulanmış olan duygusal zeka kavramı Gardner’in ele aldığı boyutlardan sadece bir boyutu içerisinde vurgulanmıştır (Özyer, 2004).

Mayer ve Salovey’in kuramları içerisinde ele alınmış olsa bile duygusal zekanın belirginleşmesi ve esas ortaya çıkışı Goleman’la beraber olmuştur. Goleman, duygusal zekanın IQ’dan daha önemli bir kavram olduğunu vurgulayarak bireyin başarısını esas olarak duygusal zeka üzerinden gerçekleştirilebileceği üzerinde durmuştur. Duygusal zekanın yöneticilik boyutu üzerinde duran Goleman, yönetim başarısının ve bireyin örgüt kültürü içerisinde etkinliğinin başarıya duygusal zeka ile dönüşebileceğinden bahsetmiştir. Daha

sonra gerçekleştirilen çalışmalar içerisinde Dr.Reuven Bar-on hazırlamış olduğu duygusal zeka ölçeği ile bu alana geçerliliği yüksek bir katkı sunmuştur. Bar-on, duygusal zekayı “bireyin çevresinden gelen tahakküm ve etkilerle mücadelesi ve onları etkili bir biçimde kullanabilmesi” olarak tanımlamaktadır (Acar, 2002).

Duygusal zekanın gelişimini incelediğimizde bireyin zekasına ve gelişimine önemli derecede katkı sunduğu görülmüştür. Birey duygusal zeka ile sosyal hayatında etkinlik sağlayabileceği görülmektedir. Bilim çevreleri çeşitli boyutlarıyla ele aldıkları duygusal zekayı örgüt ve yöneticilik alanlarında ilişkilendirerek başarının sağlanacağından bahsetmiştir.

2.1.5.Duygusal Zeka Modelleri

2.1.5.1.Mayer ve Salovey’in Duygusal Zeka Modeli

Duygusal zeka daha çok sosyal boyutuyla ele alınmaktadır. Bireyin sosyal ilişkiler boyutunda kendi duygularını ve başkalarının duygularını anlaması olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre birey, duygusal zekayı etkin olarak kullanarak başarıya ulaşır. (Mayer ve Salovey, 1993; Köksal ve Gazioğlu, 2007).

Duygusal zeka modeline göre duygusal zekanın dört dalı bulunmaktadır. Bunlar:

- 1.Duygusal Tanımlama: Bireyin duyguları algılayıp anlamlandırması ve bunları ifade edebilmesidir.
- 2.Düşüncenin Kolaylaştırılması: Duygu bilişsel yapıyı etkiler ve değiştirir. Duyguların olumlu ya da olumsuz olma durumuna göre bilişsel yapı da değişir.
- 3.Duygusal Anlayış ve Yordama: Duyguların tanınıp nitelendirilmesidir.
- 4.Duyguların Yönetimi, Kendinin ve Başka İnsanların Duygularını Yönlendirme: Birey hem kendi duygularını tanımlar ve yönlendirir hem de başkalarının duygularını tanımlar yönlendirir (Mayer ve Salovey, 1993).

2.1.5.2.Goleman’ın Duygusal Zeka Modeli

Duygusal zeka modeli, bireyin motivasyonu, kendini kontrol altında tutabilmesi ve kendini başkasının yerine koyabilmesi kavramları üzerinde durarak kişisel, sosyal ve psikolojik boyutlara dikkat çekilmiştir. Goleman duygusal zekayı beş alanda sınıflandırmıştır (Goleman, 2001; Dağlı, 2006).

1. Benlik Bilinci: Bireyin duygularının farkına varabilmesi
2. Duyguların Kontrolü: Olaylar karşısında duyguların kontrolü
3. Motivasyon: Duyguların yönlendirilmesi
4. Empati: Kendini başkasının yerine koyarak anlama
5. Duyguları Yönetme: Kendinin ve diğer insanların duygularını yönlendirme

Goleman'ın duygusal zeka modeline göre birey sırasıyla kendi duygularını tanımlamalıdır. Daha sonra bu duyguları kontrol altına alarak etkin bir şekilde kullanmalıdır. Bu doğrultuda başka insanların da duygularını anlamlandırıp yönlendirebilirse birey duygusal zekasını etkin şekilde kullanarak başarıyı yakalayabilmektedir (Goleman, 2001).

2.1.5.3. Coper ve Sawaf'ın Duygusal Zeka Modeli

Duygusal zeka dört köşe taşı adı verilen bir modelle açıklanır (Coper ve Sawaf, 1997; Aslan ve Özata, 2006).

1. Duygusal Okuryazarlık: Bireyin kendi duygularını bilmesi ve anlamlandırması,
2. Duygusal Zindelik: Duygusal esneklik,
3. Duygusal Derinlik: Duygusal ilerleme,
4. Duygusal Simya: Duygusal üretkenliği sağlama.

Kişisel yeterlilik, empati, sosyal beceriler, sosyal yeterlilik olarak bu dört köşe taşı sınıflandırmaktadır. Coper ve Sawaf'ın sınıflandırması doğrultusunda birey kendi ve başkalarının duygularını anlamlandırarak yönlendirdiğinde kişisel ve sosyal olarak gelişim sağlayabileceği görülmektedir.

2.1.5.4. Bar-on'un Duygusal Zeka Modeli

Bar-on duygusal zekayı bireyin kişisel ve sosyal başarısı olarak nitelendirirken bu yolla beceriler ve genel başarı da etkinlik sağlanabileceğinden bahsetmektedir. Birey bu yolla çevreden gelen baskılara ve etkilere karşı faal olarak yönlendirme yapabilmektedir. Bar-on duygusal zeka modelini kişisel yetenekler, kişiler arası yetenekler, uyumluluk, stresle başa çıkma ve genel duygu durumu boyutları olarak sınıflandırarak onları alt boyutlara ayırmıştır (Kobe ve ark, 2001; Babaoğlu, 2010).

Bunlar:

Kişisel Yetenekler boyutunun alt boyutları : Duygusal benlik bilinci, kendine güven, kendine saygı, kendini gerçekleştirme ve bağımsızlık

Kişiler Arası Yetenekler boyutunun alt boyutları: Empati, bireyler arası ilişkiler ve sosyal sorumluluk

Uyumluluk boyutunun alt boyutları: Problem çözme, gerçekçilik ve esneklik

Stresle Başa Çıkma boyutunun alt boyutları : Strese dayanıklılık ve dürtü kontrolü

Genel Duygu Durumu boyutunun alt boyutları: İyimserlik, mutluluk olarak sınıflandırılmaktadır. Bar-on'un duygusal zeka tanımında görüldüğü üzere duygusal zeka bireyin yaşamında etki alanı birçok boyuta yansımaktadır. Bireyin bunları etkin olarak kullanması becerilerini geliştirebileceğini göstermektedir.

2.1.6.Duygusal Zekanın Boyutları

Bar-on (1997), duygusal zekanın boyutlarını şöyle ayırmıştır.

2.1.6.1.Kişisel Beceriler

Bireyin kendini bilme ve kontrol etme yeteneğini gösterir. Bu boyutta yer alan bireyler duygu ve düşüncelerini tanımlayıp anlamlandırabilmektedir. Kendini kişisel beceriler boyutunda gerçekleştirebilen bireylerdir. Alt boyutları : Duygusal benlik bilinci, kendine güven, kendine saygı, kendini gerçekleştirme ve bağımsızlık olarak sıralanmaktadır. Bu alt boyutları etkin olarak kullanabilmektedirler.

2.1.6.2.Kişiler Arası Beceriler

Bireyin sosyal ilişkilerinin güçlü olduğu bir boyuttur. Bireyler arası ilişkiler , sosyal sorumluluk ve empati alt boyutlarını oluşturmaktadır. Birey bu boyutlarla sosyal anlamda etkinlik sağlayarak faal olabilmektedir.

2.1.6.3.Uyumluluk Boyutu

Bireyin realist bakış açısını ve olaylara karşı esnekliğini, sorunlara karşı etkin çözüm üretme becerisini gösterir. Uyumluluğun alt boyutları problem çözme, gerçekçilik ve esneklik

boyutudur. Birey bu sayede çevresel etki ve durumlara karşı gerçekçi çözümler üretebilecektir.

2.1.6.4. Stresle Başa Çıkma Boyutu

Bireyler bu boyutla olaylara karşı bilincini kaybetmeden mantıklı bir şekilde hareket ederek yaklaşır. Kontrollü olarak stresle başa çıkabilirler. Stresle başa çıkma boyutunun alt boyutları stres ve dürtü kontrolüdür. Birey bu boyutlarda etkinlik sağlayarak olaylara karşı gerçekçi yaklaşım oluşturmaktadır.

2.1.6.5. Genel Duygu Durumu Boyutu

Bireyler bu boyutta pozitif bakış açısı geliştirerek kendi durumunda etkinlik sağlayabilirler. Birey bu boyutta kendini ve başka bireyleri olduğu gibi kabul edebilmektedir. Bu boyutun alt boyutu iyimserlik ve mutluluk olarak tanımlanmaktadır. Birey iyimser bir yapıyla kendi durumunu kontrol altında tutabilmektedir (Acar, 2001).

2.1.7. Duygusal Zeka'nın Ölçülmesi

Duygusal zekayla ilgili birçok bilim adamı tarafından çeşitli kuramlar geliştirilmiştir. Bu kuramlar temel alınarak duygusal zekanın ölçülmesiyle ilgili çeşitli ölçekler ve testler geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçeklerin ortak noktası bireyin duygusal zeka durumunu gözlemlemektir. Mayer ve Salovey, Coper ve Sawaf, Bar-on ve Goleman duygusal zeka ölçeği geliştiren önemli bilim adamlarının başında gelmektedir.

Coper ve Sawaf, geliştirmiş oldukları ölçekte 21 farklı sınıflandırmayla 249 soru ve bir puanlama sistemi geliştirmiştir. Ancak testin uzun olması bu ölçeğin kullanılabilirliğini düşürmektedir. Çok Faktörlü zeka ölçeğiyle Mayer ve Salovey dört farklı beceri ölçerek bireyin duygusal zeka puanı üzerinde ölçüm yapmaktadır. Ölçek, duyguları anlamlandırma, uyarılma, anlama ve yönetme becerileri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Mayer ve Salovey'in test yöntemi diğer ölçeklerin aksine duyulara yönelik çalışma gerçekleştirmektedir. Görsel duyular, müzik üzerine çalışma, okunanı anlama ve algılama gibi faaliyetleri içermektedir. Bu yüzden uygulama güçlüğü açısından gayet zor bir ölçektir.

Goleman'ın duygusal zeka ölçeğinde ise değerlendirmeyi bireyin ortamında bulunan diğer bireyler gerçekleştirmektedir. Bu sayede özellikle bireyin iş ortamında değerlendirme olanağı dışardan geldiği için daha sağlıklı sonuçlar elde edilebilmektedir. Bireyin kendi

dışında bir bireyle ilgili bir değerlendirme gerçekleşmektedir. Bu bireyin kendinde fark etmediği ya da dile getiremediği yönleri, kendi dışında ortaya koyarak değerlendirilmesini sağlar.

Son olarak geçerliliği ve güvenilirliği yüksek olan dünyada birçok ülkede bilim çevreleri tarafından denenmiş Bar-on duygusal zeka ölçeği bulunmaktadır. Bar-on'un duygusal zeka ölçeğini uygulayanlar kendi dillerine ve kültürlerine uyarlayarak kullanmaktadır. Türkiye'de Acar (2001) ölçeği Türkçeye uyarlayarak bugün ülkemizde de etkin olarak kullanılmasının yolunu açmıştır. Ayrıca ölçeği Türkiye'ye ve Türkçeye uyarlarken 15 boyutla 87 ifadeden oluşan bir anket uygulamıştır (Acar, 2001).

2.2. Facebook

2.2.1.Sosyal Ağların Gelişimi

Sosyal ağ kavramına tanım olarak baktığımız zaman bir ya da birden fazla sosyal ilişkiyle birbirine bağlanmış sosyal bir bağ oluşturan ve geliştiren ağıdır. Sosyal ağlar sayesinde birey hem kendi toplumuyla hem de başka toplumlarla ilişkiye geçebilmektedir. Sosyal ağların temel çıkış noktası var olan sosyal bağların sürdürülmesi ve geliştirilmesi olmuştur. Bu sayede birey sanal ağ aracılığıyla birden fazla bireyle iletişime geçerek sosyal iletişimini sağlamaktadır (Marshall, 1999; Özmen ve ark. 2011).

Sosyal ağın tanımından da anlaşılacağı üzere sosyal ilişkileri üzerine kurulmuş bir sanal ortamdır. Bir de bu sosyal ortamın ortaya çıkışı ve gelişimine bakmak gerekmektedir. Ellison ve ark. (2007)'ye göre sosyal ağların ilk ortaya çıkışı 1995 yılında Classmates ve hemen ardından 1997 yılında SixDegrees sitelerinin kuruluşuyla olmuştur. Classmates sitesi kullanıcılarına okul çevresindeki arkadaşlarına ulaşmaya yönelik bir hizmet sunarken, SixDegrees site ise kullanıcıları arasında bir bağ kurmaya yönelik hizmet sunuyordu. Bu çıkışla beraber zaman içerisinde sosyal ağların sayısı artmaya başlayarak dünya geneline yayılmaya başladı. Sosyal ağlar ilk çıkış noktasında olduğu gibi sadece arkadaş bulma ve bağ kurmanın ötesine geçerek fotoğraf, yazı, video, müzik gibi birçok paylaşım alanının ortaya çıkmasıyla giderek gelişim sağladı. Tarihi süreciyle baktığımız zaman Live Journal 1999 yılında, Friendster 2002 yılında, Myspace 2003 yılında, Flickr 2004, Facebook 2004 yılında ve Youtube 2005 yılında ve Twitter 2006 yılında kurularak her geçen gün kendini güncellemiş ve bugünlere getirmiştir (Ucun, 2012).

2.2.2.Facebook'un Tanımı

2004 yılında kurulan Facebook misyonunu şöyle tanımlamıştır: İnsanlar arasında paylaşımda bulunmak ve dünyayı daha açık ve bağlantılı hale getirmek için hayata güç vermektir. İnsanlar, arkadaşlar ve aile ile iletişimde kalmak için dünyada neler olup bittiğini keşfetmek ve paylaşmak için Facebook kullanmak şeklinde kurumun yöneticisi tarafından şirketin tanıtım bölümünde bir tanımlama yapılmıştır (Zuckerberg, 2004).

Facebook, üyeleri tarafından meydana getirilen, farklı sınıflandırma yapan özel veya herkese açık paylaşımlarla üyelerin birbiri ile bağ kurmasını, ilgi alanlarına göre topluluklara katılmasını ve diğer üyeler ile bilgi paylaşılmasını sağlayan bir çevrimiçi sosyal ağ yazılımı olarak tanımlanmaktadır. Üyeler birbiriyle görüşme sağlayabilir, fotoğraf ve video paylaşabilir, birbirlerinin paylaşımlarına yorum yapabilirler (Kıcı, 2012).

2.2.3.Facebook'un Oluşum Süreci

Facebook'un ilk ortaya çıkış yeri Harvard Üniversitesi'dir. Harvard Üniversitesi'nde bir öğrenci grubu tarafından ortaya atılan ve yine bir Harvard Üniversitesi öğrencisi olan Mark Zuckerberg tarafından 4 Şubat 2004 tarihinde kurulmuş bir sosyal paylaşım ağıdır. Daha önce oluşturulmuş sosyal paylaşım ağlarından bir farkı olmadığı düşünülen Facebook, 4 yıl gibi kısa bir sürede dünyanın en çok ziyaret trafiğine sahip dördüncü sitesi ve en çok ziyaret trafiğine sahip sosyal paylaşım ağı haline gelmiştir (Acır, 2008).

Her geçen gün etkinlik alanı giderek artan Facebook, Boston Üniversitesi ve diğer üniversitelerden üye kabul etmeye başlamıştır. Siteye üye taşıyan okul sayısının gittikçe artmasıyla, 2004 Aralık ayında sitenin kullanıcı sayısı bir milyona ulaşmıştır. Başlangıçta "The Facebook" olan sitenin adı 2005 Ağustos'ta 200 bin dolara Facebook.com olarak değiştirilmiştir. 2005'in sonlarına doğru site, İngiltere ve Kanada'daki üniversiteleri de üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Aynı yılın sonunda, ABD, Kanada, Meksika, İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda ve İrlanda'daki 25.000'in üzerinde üniversite sisteme dahil olmuştur. 2006 yılında site, üniversite kapsamını büyütürken diğer taraftan kurum profiline lise öğrencisi arkadaşlarını da arkadaş listelerine ekleyerek üyeliğe davet etmesini sağlamıştır.

Eylül 2006’da Facebook, e-posta adresi olan tüm internet kullanıcılarını üyeliğe kabul etmeye başlamıştır (Ergenç, 2011).

Dünyada Facebook kullanıcı sayısı Ekim 2012 itibarıyla bir milyarı aşmıştır. En büyük Facebook kullanıcısı 155 milyon 710 bin ile ABD, onun ardından 43 milyon ile Endonezya ve Hindistan gelmektedir. Türkiye 31 milyonu aşan abonesiyle dördüncü sırada yer almaktadır (TBD, 2012). Bu durum Facebook’un her geçen gün giderek yaygınlaşmasına ve bir çeşit yaşam kültürü haline gelmesine neden olmuştur. İnsanlar bu platformda duygularını ve düşünceleri paylaşarak bir nevi ifade sahası bulmaktadırlar.

2.2.4.Facebook’un Özellikleri

Facebook her geçen gün kendini güncelleyerek yeni özellikler eklemektedir. Bu sayede kullanıcılarda süreklilik sağlamaktadır. Ana hatlarıyla genel yapısı incelendiğinde bireyin “profili” yapının iskeletini oluşturmaktadır. Daha sonra bireyin paylaşımında bulunduğu “facebook duvarı” gelmektedir. Bu paylaşım alanında sırasıyla arkadaşlar, arkadaş grupları, fotoğraflar, videolar, e-posta ve anlık iletiler, dürtmeler, hediyeler, etkinlikler, pazarlama yerleri, oyunlar, beğeniler, yorumlar, haber ve reklam linkleri şeklinde sıralanabilmektedir (Kalaman, 2011).

Duvar olarak nitelendirilen bölümde her bir kullanıcının profil sayfasında yer alan bir bölüm olup kullanıcı bireyin arkadaşları tarafında mesaj ya da yorum bırakılan bölgedir. Bu özellik aracılığıyla isteyenler buradan arkadaşlarıyla iletişime geçebilmektedir. Kullanıcı birey eğer izin verirse duvarı diğer arkadaşları ve arkadaşı olmayan kullanıcılar görebilir. Eğer kullanıcı sadece karşısındaki kullanıcı tarafından mesajın ya da yorumun okunmasını istiyorsa o zaman mesajlar bölümünden alıcının adını yazarak iletişimde bulunabilir. Bu durumda iletiyi sadece iki kişi okuyabilir (Kara, 2012).

Fotoğraf, video ve durum paylaşımı bölümleriyle kullanıcı olan herkes sınırsız sayıda fotoğraf yüklemesi yaparak arkadaşı olan kullanıcıların paylaşımlarına yorum yapabilir. Etiketleme özelliğiyle aynı paylaşımı arkadaşlarının duvarında da paylaşabilmektedir. Ancak karşısındaki kullanıcı bu özelliğe izin verdiği oranda paylaşım gerçekleşebilir. Facebook sayfalarında çeşitli organizasyonlar, kurumsal ya da markalar ve sivil toplum grupları gibi çok çeşitli gruplar bulunmaktadır. Grupların bir kısmı herkese açık bir kısmı ise bir yönetici tarafından yönetilen ve izin alarak girilen özel gruplardan oluşmaktadır. Kullanıcılar kendileri

grup oluşturabilmekte ya da başkaları tarafından oluşturulmuş gruba katılabilmektedirler. Ayrıca kullanıcılar katıldıkları grupları arkadaşlarına tavsiye edebilmektedirler (Göker ve ark, 2010).

2.2.5.Facebook'un Uygulamaları

Sosyal paylaşım ağları birçok uygulamayı da beraberinde getirmiştir. Facebook bu anlamda birçok uygulamayla ön sıralarda yer almaktadır. Bu uygulamalar aracılığıyla kullanıcılar sayesinde de uygulama alanlarıyla beraber Facebook'un alanı da genişlemektedir. Çeşitli kurumlar ve gruplar aracılığıyla Facebook üzerinden aynı zamanda ticari birçok uygulama yürütülmektedir. Bu durumda Facebook'u ticari bir saha haline de getirmiştir. Eğitim alanında yapılan Facebook uygulamaları da öğrenci ve eğitim kurumları açısından etkin bir saha yaratmıştır (Keleş ve Demirel, 2011).

2.3.Yaşam Doyumu

2.3.1.Yaşam Doyumu'nun Tanımı

Yaşam doyumu kavramı bir insanın ne istediğiyle neye sahip olduğunun kıyaslamasıyla elde edilen sonuç olarak tanımlanmaktadır. Hayatta var olan beklentilerimizle sahip olduklarımızın bir nevi karşılaştırmasıdır. Yaşam standartlarının kalitesi, öznel iyi oluş ve mutluluk kavramları yaşam doyumunu açıklayabilir (Gündoğar ve ark, 2007).

En genel tanımıyla öznel iyi oluş halidir. Ancak yaşam doyumu kavramı yaptığı araştırma ve çalışmalarla ön plana çıkmış bilim adamlarının düşüncelerine göre tanımlanmaktadır. Bireyin istekleri ve gerçekleştirmiş olduğu hedefler bağlantısı oranında yaşam doyumu da değişiklik göstermektedir. Başarı arttıkça bu oranda artış göstermektedir. Aynı zaman da yaşam doyumu bireyin pozitif iyi oluşuyla negatif durumu arasındaki ilişkidir. Var olan pozitif duygularımız iyi oluşu yani yaşam doyumunu arttırırken negatif duygularımızı azaltmaktadır (Şimşek, 2011).

Yaşam doyumu, bağımsız birey olma ve yeterlilik kavramlarından bahsetmektedir. Yaşam doyumu, bireylerin bütün olarak yaşamlarına ilişkin tutarlı bilişsel yapılar olarak nitelendirilirken yaşama dair bilişsel davranışların bütünü olarak tanımlanmaktadır (Yetim, 2001; Karaçay, 2011).

Bu tanımlamalar incelendiğinde yaşam doyumu bireyler arasında farklılık göstererek bireyin yaşamdaki hedefleri ve gerçekleştirdiklerinin bilişsel toplamı yaşam doyumunun bir nevi tarifi olabilecektir (Toros, 2002).

2.3.2.Yaşam Doyumu'nun Tarihsel Süreci ve Gelişimi

Yaşam doyumu kavramının temelini oluşturan mutluluk ve iyi oluş unsurları yüzyıllar öncesine dayanarak özellikle felsefi alanda incelenmiştir. Protagoras, Sokrates, Aristoteles, Descartes, Martin Luther King gibi birçok filozof “ahlak, erdem, iyilik” gibi kavramlar üzerine felsefi araştırmalar yaparak konu üzerine düşünce boyutunda önemli kazanımlar sunmuşlardır. Bu felsefi araştırmalarda “insanın her şeyin ölçüsü” olarak nitelendirilmesi, yaşam doyumunun felsefi temelini oluşturacağı düşünülmektedir (Şimşek, 2011).

Kavram olarak bilimsel çalışmalar 1960'ta başlamış ve bilim dünyasına ilk olarak 1961 yılında Neugarten tarafından kazandırılmıştır (Özer, 2003).

1969 yılında Bradburn tarafında geliştirilen Duygu Denge Ölçeği'yle duyguların pozitif hali değerlendirilmeye çalışılmıştır. 1980'lere gelindiğinde hayatta ne kadar mutluyuz ve istediklerimizi ne kadar gerçekleştiriyoruz soruları gelişme göstermiştir (Timur, 2008).

İlerleyen süreçte yapılan araştırmalarda bilim çevrelerinde yeni tanımlamalar ortaya çıkmıştır ve yaşam doyumuna katkı sunulmuştur. Bu tanımlamalardan birinde bir milletin gelecekteki refahı, mutluluğu okuyan eğitim gören neslin iyi oluşuna (well-being) bağlıdır. Özellikle lider kişilik özelliğini taşıyan öğrencilerin durumuna gösterilen önem, ülke bekası için bir yatırım özelliği taşımaktadır.” denilerek yaşam doyumunun temelden var oluşu vurgulanmıştır. Bir başka tanımda ise yaşam doyumu, “bireyler, birçok pozitif ya da negatif duygular hissettiklerinde, dikkat çekici etkinliklerde bulduklarında, mutluluk ve bunun yanında az olumsuzluk yaşadıklarında ve hayatlarından memnun olduklarında iyi düzeyde bir öznel iyi oluş yaşamaktadırlar. Öznel iyi oluş alanı, bireyin kendi hayatını değerlendirmesi olgusu üzerine gelişmiştir. Yaşam doyumu ise bireyin kendi seçtiği ölçütlere göre kendi hayatını değerlendirmeye çalışmasıdır, denilerek bireyin iyi oluş durumuyla yaşamdaki tercihleri arasındaki ilişki üzerinde durmuştur (Moller, 1996; Dinner, 2000; Dost, 2007).

Yapılan tanımlar ve tarihi gelişimiyle yaşam doyumunun bugünlere gelişine bakıldığında mutluluk, erdem, ahlak kavramlarının araştırılması ve incelenmesinden bireyin

kendini kanıtlaması, amaçları, öznel iyi oluş haline gelmiş ve bu alanda birçok tez geliştirildiği görülmüştür.

2.3.3.Yaşam Doyumu'yla İlgili Kuramlara Genel Bakış

Yaşam doyumuyla ilgili yapılan araştırmaları incelediğimizde bilim çevrelerinin önde gelen kuramları; Bağ Kuramı, Etkinlik Kuramı, Tabandan Tavana-Tavandan Tabana Kuramı, Ereksel Kuram, Yargı Kuramı olarak sıralanabilir. Yaşam doyumuyla ilgili yapılan araştırmalarda ve oluşturulan kuramlarda genellikle insanın mutluluğu konusu, psikolojik iyi oluş, öznel iyi oluş, yaşam kalitesi, yaşam doyumunu ve olumlu duygular gibi kavramlar üzerinde durulmuştur (Dost, 2007).

Var olan kuramlardan Yargı Kuramı'na bakıldığında zaman bireyin hedefleri ile içinde bulunduğu durumun kıyaslanması sonucunda ortaya çıkan durum, yaşam doyumunu oluşturmaktadır. Bu doğrultuda içinde bulunulan durum, hedefe ulaştığı zaman doyum gerçekleşmiş olacaktır. Yargı Kuramı'na göre bireyin kendinden daha kötü durumda olan bireyle kıyaslanmasında doyum durumu yükselmektedir (Örkün, 2011).

Bir başka kuram olan Bağ Kuramı'na göre ise bireyin olayları anlamlandırması önemlidir. Koşullama ve hatırlama burada önemli unsurların başında gelir. Bireyin mutluluğu olumlu olayları içsel durumuyla ilişkilendirmesine bağlıdır. Önemli yaşam doyumunu kuramlarından biri olan Tabandan Tavana-Tavandan Tabana Kuramı'na göre genel mutluluk, küçük mutlulukların ve zevk alma hislerinin bütünleşmesiyle oluşur. Mutluluğa mutlu olunan ve olunmayan zamanların kıyaslanmasıyla ulaşılır. Mutluluk, mutlu olduğumuz anların bir arada bütün düşünülmesiyle oluşur (Yıldız, 2010).

Mutluluğun bireysel faaliyet olduğu düşüncesi Etkinlik Kuramı'nın temelini oluşturmaktadır. Birey tarafından mutluluk temelli faaliyetler doyum getirmektedir. Bu durum da bireyin sevdiği ve zevk aldığı faaliyetleri uygulamasıyla doyum meydana gelmektedir. Ereksel Kuram'a göre ise yaşam doyumunu mutluluk temelli hedeflerin uygulanarak gerçekleşmesiyle meydana gelir. Wilson'un geliştirmiş olduğu bu kurama göre mutluluğun nedeni hedeflerin gerçekleştirilmesi, mutsuzluğun nedeni ise hedeflere ulaşılamamasıdır (Örkün, 2011).

Arzu Kuramı ise bireyin mutluluğa ulaşmasıdır. Ana hedef haz değil doyumunu gerçekleştirilmesidir. Doyumun gerçekleştirilmesiyle hedef gerçekleşmiş olmaktadır. Arzu,

yaşam doyumunu gerçekleştirmekte hedeflenen istektir. Nesnel Liste Kuramı'na göre bireyin tarafsız ölçütlere sahip olması temel düşünceyi oluşturur. Temel amaç nesnel ölçüm yapabilmektir. Nesnel düşüncenin gerçekleşmesi yaşam doyumunu gerçekleştirir. Anlam kuramı, bütün insanlarda bulunan özgün bir gereksinim olduğundan hareket etmektedir. (Brulde, 2007; Şimşek, 2011).

2.3.4. Yaşam Doyumu'nun Ölçülmesi

Yaşam doyumunun akademik anlamda kullanılabilmesi için geçerliliği ve güvenilirliği yüksek ölçekler kullanılması gerekir. Bu durumdan dolayı birçok bilim adamı tarafından yaşam doyumunu ölçekleri geliştirilmiştir.

Cantril, 1965 yılında (Self-Anchoring Ladder) ölçeğini geliştirmiştir. Basamağın en üstünde sizin için en iyi yaşam, en altında sizin için en kötü yaşam tercihleri bulunan 9 aralıklı bir ölçektir. Ölçeğin uygulandığı bireyler bunlardan birini seçerler. Neugarten, Havighurts ve Tobin 1961 yılında LSI (Life Satisfaction Inventory) geliştirdiği ölçekle arzulanan ve ulaşılan hedefler arasında jest, çözülme cesaret ve uyum gibi unsurlar ölçülmektedir. Campbell, Convers ve Rodgers 1976 yılında Index of General Affect ölçeğini geliştirmiştir. Ölçeğin uygulandığı bireyler yaşamlarından hoşlanabilir ve değerlendirme buna göre yapılabilir. Dupuy Being 1978 yılında General Well- Schedule ölçeğini geliştirmiştir. Ölçekte iyi oluş ile ilgili değerlendirilen alanlar şunlardır: Yaşam doyumunu, sağlık, depresif duygu durumu, kişisel çevre uyumu, enerji düzeyi ve stres. Diener ve arkadaşları tarafında 1985'te geliştirilen ve 1991'de Türkçeye çevrilen ölçekte bireyin yaşamdan memnun olup olmadığına yönelik sorular bulunmaktadır. Beş maddeden oluşan ölçek 7'li likert tipi olarak uygulanmaktadır (Maden, 2010).

BÖLÜM 3

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde haftada 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ve yaşam doyumu ilişkisinin yöntem kısmı açıklanacaktır.

3.1.Araştırma Grubu

Araştırma grubu, Mersin ve Adana ilinde yer alan Çukurova Üniversitesi, Mersin Üniversitesi ve Toros Üniversitesi'nde 2013-2014 akademik yılında öğrenim gören 500 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Bu öğrenciler aktif Facebook kullanıcısıdır. Haftada 10 saat Facebook kullanan üniversiteli öğrenciler örneklem grubumuzu oluşturmuştur.

3.2.Veri Toplama Araçları

Haftada 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ve yaşam doyumu ilişkisini inceleyen araştırmada, Bar-On'un Duygusal Zeka Ölçeği ile Diener'in Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Bar-On'un ölçeği 5'li likert tipi, Diener'in Yaşam Doyum Ölçeği ise 7'li likert tipi sorulardan oluşmaktadır.

3.2.1.Bar-On'un Duygusal Zeka Ölçeği

Üniversiteli öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri Acar (2001) tarafından Türkçeye uyarlama çalışması yapılan Bar-On EQ(Duygusal Zeka) ölçeği kullanılarak belirlenmiştir. Bar-On EQ ölçeği beş ana alt boyut ve toplam 88 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte beşli likert tipi bir derecelendirme kullanılmaktadır. Ölçeğin güvenirlik çalışmasında Cronbach Alpha katsayıları hesaplanmıştır. Ölçeğin tüm maddeleri için Cronbach Alpha katsayısı 92.12; kişisel yetenekler boyutunda 83.73; kişiler arası yetenekler boyutunda 77.87; uyumluluk boyutunda 65.42; stresle başa çıkma boyutunda 73.14 ve genel duygu durumu boyutunda ise Cronbach Alpha katsayısı 75.06 olarak hesaplanmıştır.

3.2.2.Diener'in Yaşam Doyumu Ölçeği

Yaşam doyumunu ölçmek amacıyla geliştirilen bu ölçek 'hiç katılmıyorum'dan, 'tamamen katılıyorum'a kadar değişen cevaplar içeren, 5 maddeli bir ölçektir. Her bir maddeden alınan puanlar 1 ile 7, toplam puan ise 1-35 arasında değişebilmektedir. Ölçekten alınan puan yükseldikçe yaşam doyumunu da yükselir. Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Yetim (1991) tarafından yapılmıştır. Araştırmada ölçeğin Cronbach alfa değeri 0.86 olarak bildirilmiştir (Yetim, 1991; Toros, 2002).

Diener ve ark. (1985) tarafından geliştirilen “Yaşam Doyumu Ölçeği” Yetim (1991) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek 1 (Hiç Uygun Değil) ile 7 (Tamamıyla Uygun) arasında değişen likert tipinde 5 maddeden oluşan bir kendini değerlendirme ölçeğidir. Yetim (1991) ise düzeltilmiş split-half değerini .75 ve Kuder Richardson-20 değerini ise .78 olarak belirlemiştir. Bu çalışma kapsamında ölçeğin iç tutarlık katsayısı .79 olarak hesaplanmıştır.

3.3.Verilerin Toplanması

Ölçekler araştırmacı tarafından haftada 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerine uygulanmıştır. Uygulama başlamadan önce araştırmacı tarafından anket ve ölçekle ilgili bilgilendirme yapılmıştır. Var olan araştırma hakkında açıklama yapılarak ölçekler ve sorularla ilgili anlaşılamayan bir nokta olduğu takdirde soru sorabilecekleri öğrencilere bildirilmiştir. Ölçekler cevaplandırılırken, herhangi bir süre sınırlandırılması yapılmamıştır. Sınıf bazında bölümlere aynı anda uygulama yapılmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Verilerin Analiz aşamasında, SPSS 16.0 istatistik programı aracılığıyla, verilerin analizinde ihtiyaç durumuna göre frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, korelasyon, t test ve varyans analizi kullanılmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR

Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu

Tablo 1: Duygusal Zeka Ana Boyutundan Kişisel Beceriler ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon

Duygusal Zeka n=500		Yaşam Doyumu
Kişisel Beceriler	Duygusal Benlik Bilinci	0,245**
	Kendine Güven	0,139**
	Kendine Saygı	0,317**
	Kendini Gerçekleştirme	0,260**
	Bağımsızlık	0,011

**0,01 - *0,05

Tablo 1’de görüldüğü gibi öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde, duygusal benlik bilinci alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,245; $p<0,01$), kendine güven alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,139; $p<0,01$), kendine saygı alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,317; $p<0,01$), kendini gerçekleştirme alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,260; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bağımsızlık alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,011; $p>0,05$) arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 2 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Kişilerarası Beceriler ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon

Duygusal Zeka n=500		Yaşam Doyumu
Kişilerarası Beceriler	Empati	0,041
	Kişilerarası İlişkiler	0,156**
	Sosyal Sorumluluk	-0,016

**0,01 - *0,05

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde kişilerarası ilişkiler alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,156; $p < 0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Empati alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,041; $p > 0,05$) ve sosyal sorumlulukla, yaşam doyumu (-0,016; $p > 0,05$) arasında bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 3 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Uyumluluk Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon

Duygusal Zeka n=500		Yaşam Doyumu
Uyumluluk Boyutu	Problem Çözme	0,248**
	Gerçekçilik	0,123**
	Esneklik	0,153**

**0,01 - *0,05

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde problem çözme alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,248; $p<0,01$), gerçekçilik alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,123; $p<0,01$) ve esneklik alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,153; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 4 : Duygusal Zeka Ana Boyutundan Stresle Başa Çıkma Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon

Duygusal Zeka n=500		Yaşam Doyumu
Stresle Başa Çıkma Boyutu	Strese Dayanıklılık	0,226**
	Dürtü Kontrolü	-0,104*

**0,01 - *0,05

Tablo 4'de görüldüğü gibi öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde, strese dayanıklılık alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,226; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Dürtü kontrolü alt boyutuyla, yaşam doyumu (-0,104; $p<0,05$) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 5 : Duygusal Zeka Ana Boyutlarından Genel Duygu Durumu Boyutu ile Yaşam Doyumu Arasındaki Korelasyon

Duygusal Zeka n=500		Yaşam Doyumu
Genel Duygu Durumu Boyutu	İyimserlik	0,429**
	Mutluluk	0,162**

**0,01 - *0,05

Tablo 5'te görüldüğü gibi öğrenciler açısından değişkenler arası ilişkiler pearson katsayıları olarak sunulmuştur. Burada, çift uçlu değerlendirme bakımından anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde iyimserlik alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,429; $p<0,01$) ve mutluluk alt boyutuyla, yaşam doyumu (0,162; $p<0,01$) arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Yaşam Doyumu ve Cinsiyet, Yaş, Kaçınıcı Sınıfta Olduğu, Mezun Olduğu Lise, Öğrenim Gördüğü Fakülte

Tablo 6 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Cinsiyete Göre t Testi Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Yaşam Doyumu	Kadın	235	4,74	1,22	-0,128	0,898
	Erkek	265	4,72	1,25		

Tablo 6'da t testi analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-0,128$, $p>0,05$).

Haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinde yaşam doyumu puanları ile öğrencinin yaşı arasındaki farklılık

Tablo 7 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Yaşam Doyumu	Gruplar Arası	4,168	2	2,084 1,537	1,356	0,259
	Gruplar İçi	763,944	497			
	Toplam	768,112	499			

Tablo 7’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F (2,497)=1,356;p>0,05].

Tablo 8 :Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Kaçınıcı Sınıf Olduğu Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Yaşam Doyumu	Gruplar Arası	14,600	2	7,300 1,516	4,815	0,008
	Gruplar İçi	753,512	497			
	Toplam	768,112	499			

Tablo 8’de varyans analizi sonuçlarına göre kaçınıcı sınıf olduğu değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F (2,497)=4,815;p<0,05].

Tablo 9 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Yaşam Doyumu	Gruplar Arası	7,129	4	1,782 1,532	1,159	0,328
	Gruplar İçi	760,983	495			
	Toplam	768,112	499			

Tablo 9’da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F (4,495)=1,159;p>0,05].

Tablo 10 : Yaşam Doyumu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Yaşam Doyumu	Gruplar Arası	3,095	2	1,032 1,542	0,669	0,571
	Gruplar İçi	765,017	497			
	Toplam	768,112	499			

Tablo 10’da varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(3,496)=0,669;p>0,05].

Duygusal Zeka ve Cinsiyet

Tablo 11 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Duygusal Benlik Bilinci	Kadın	235	3,44	0,536	0,805	0,421
	Erkek	265	3,40	0,531		

Tablo 11’de t testi analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=0,805$, $p>0,05$).

Tablo 12 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Kendine Güven	Kadın	235	3,23	0,474	1,025	0,305
	Erkek	265	3,19	0,486		

Tablo 12’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka kendine güven alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=1,025$, $p>0,05$).

Tablo 13 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Kendine Saygı	Kadın	235	3,70	0,582	0,817	0,414
	Erkek	265	3,65	0,711		

Tablo 13’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka kendine saygı alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=0,817$ $p>0,05$).

Tablo 14 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Kendini Gerçekleştirme	Kadın	235	3,48	0,480	-1,266	0,206
	Erkek	265	3,53	0,438		

Tablo 14’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-1,266$, $p>0,05$).

Tablo 15 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Bağımsızlık	Kadın	235	3,03	0,735	-0,515	0,607
	Erkek	265	3,06	0,698		

Tablo 15’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-0,515$, $p>0,05$).

Tablo 16 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Empati	Kadın	235	3,69	0,557	0,357	0,722
	Erkek	265	3,67	0,564		

Tablo 16’da t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka empati alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=0,357$, $p>0,05$).

Tablo 17 : Duygusal Zeka Kişilerarası İlişkiler Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Kişilerarası İlişkiler	Kadın	235	3,64	0,568	-0,524	0,600
	Erkek	265	3,67	0,562		

Tablo 17’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka kişiler arası ilişkiler alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-0,524$, $p>0,05$).

Tablo 18 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Sosyal Sorumluluk	Kadın	235	3,65	0,616	2,545	0,011
	Erkek	265	3,79	0,621		

Tablo 18’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=2,545$, $p<0,05$).

Tablo 19 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Problem Çözme	Kadın	235	3,82	0,565	-0,229	0,819
	Erkek	265	3,84	0,563		

Tablo 19’da t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka problem çözme alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-0,229$, $p>0,05$).

Tablo 20 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Gerçekçilik	Kadın	235	3,55	0,546	0,674	0,501
	Erkek	265	3,52	0,510		

Tablo 20’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=0,674$, $p>0,05$).

Tablo 21 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Esneklik	Kadın	235	3,27	0,524	-0,951	0,342
	Erkek	265	3,31	0,468		

Tablo 21’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka esneklik alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=-0,951$, $p>0,05$).

Tablo 22 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Strese Dayanıklılık	Kadın	235	3,02	0,534	2,138	0,033
	Erkek	265	2,91	0,604		

Tablo 22’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=2,138$, $p<0,05$).

Tablo 23 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Dürtü Kontrolü	Kadın	235	3,08	0,471	2,003	0,46
	Erkek	265	3,00	4,400		

Tablo 23’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=2,003$, $p>0,05$).

Tablo 24 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
İyimserlik	Kadın	235	3,56	0,69	1,843	0,66
	Erkek	265	3,44	0,75		

Tablo 24’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka iyimserlik alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=1,843$, $p>0,05$).

Tablo 25 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutunun Ortalama Puanlarının Cinsiyet Durumuna Göre t Test Analizi

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
Mutluluk	Kadın	235	3,50	0,511	1,440	0,150
	Erkek	265	3,43	0,529		

Tablo 25’de t test analizi sonuçlarına göre cinsiyet ile duygusal zeka mutluluk alt boyutu ortalama puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t=1,440$, $p>0,05$).

Duygusal Zeka ve Yaş

Tablo 26 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Duygusal Benlik Bilinci	Gruplar Arası	0,191	2	0,096 0,286	0,335	0,716
	Gruplar İçi	141,978	497			
	Toplam	142,170	499			

Tablo 26’da varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(2,497)=0,335$; $p>0,05$].

Tablo 27 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Güven	Gruplar Arası	0,236	2	0,118 0,231	0,513	0,599
	Gruplar İçi	114,631	497			
	Toplam	208,868	499			

Tablo 27’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendine güven alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=0,513;p>0,05].

Tablo 28 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Saygı	Gruplar Arası	3,641	2	1,821 0,411	4,428	0,012
	Gruplar İçi	204,375	497			
	Toplam	208,016	499			

Tablo 28’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=4,428;p<0,05].

Tablo 29 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendini Gerçekleştirme	Gruplar Arası	1,764	5	0,882 0,211	4,189	0,016
	Gruplar İçi	104,029	494			
	Toplam	105,793	496			

Tablo 29’da varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,494)=4,189;p<0,05].

Tablo 30 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bağımsızlık	Gruplar Arası	6,211	2	3,105 0,505	6,153	0,002
	Gruplar İçi	250,818	497			
	Toplam	257,029	499			

Tablo 30’da varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=6,153;p<0,05].

Tablo 31 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Empati	Gruplar Arası	8,809	2	4,405 0,297	14,822	0,000
	Gruplar İçi	147,687	497			
	Toplam	156,496	499			

Tablo 31’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=14,822;p<0,05$].

Tablo 32 : Duygusal Zeka Kişilerarası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kişilerarası İlişkiler	Gruplar Arası	6,943	2	3,472 0,307	11,304	0,000
	Gruplar İçi	152,643	497			
	Toplam	159,587	499			

Tablo 32’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=11,304;p<0,05$].

Tablo 33 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Sosyal Sorumluluk	Gruplar Arası	10,085	2	5,042 0,369	13,678	0,000
	Gruplar İçi	183,220	497			
	Toplam	193,304	499			

Tablo 33’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=13,678;p<0,05].

Tablo 34 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Problem Çözme	Gruplar Arası	4,923	2	2,461 0,309	7,957	0,000
	Gruplar İçi	153,739	497			
	Toplam	158,662	499			

Tablo 34’te varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=7,957;p<0,05].

Tablo 35 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gerçekçilik	Gruplar Arası	3,645	2	1,822 0,274	6,641	0,001
	Gruplar İçi	136,378	497			
	Toplam	140,023	499			

Tablo 35’te varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=6,641;p<0,05].

Tablo 36 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Esneklik	Gruplar Arası	0,608	2	0,304 0,249	1,223	0,295
	Gruplar İçi	123,651	497			
	Toplam	124,260	499			

Tablo 36’da varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=1,223;p>0,05].

Tablo 37 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Strese Dayanıklılık	Gruplar Arası	0,823	2	0,411 0,325	1,267	0,283
	Gruplar İçi	161,418	497			
	Toplam	162,241	499			

Tablo 37’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=1,267;p>0,05].

Tablo 38 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Dürtü Kontrolü	Gruplar Arası	0,531	2	0,266 0,210	1,265	0,283
	Gruplar İçi	104,376	497			
	Toplam	104,908	499			

Tablo 38’de varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=1,265;p>0,05].

Tablo 39 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
İyimserlik	Gruplar Arası	2,977	2	1,488 0,516	2,884	0,057
	Gruplar İçi	256,480	497			
	Toplam	259,457	499			

Tablo 39’da varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F (2,497)=2,884;p>0,05].

Tablo 40 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Yaş Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Mutluluk	Gruplar Arası	10,277	2	5,139 0,251	20,455	0,000
	Gruplar İçi	124,859	497			
	Toplam	135,137	499			

Tablo 40’ta varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F (2,497)=20,455;p<0,05].

Duygusal Zeka ve Kaçınıcı Sınıfta Olduğu

Tablo 41 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Duygusal Benlik Bilinci	Gruplar Arası	0,654	2	0,327 0,285	1,148	0,318
	Gruplar İçi	141,516	497			
	Toplam	142,170	499			

Tablo 41’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(2,497)=1,148;p>0,05$].

Tablo 42 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Güven	Gruplar Arası	0,033	2	0,016 0,231	0,071	0,932
	Gruplar İçi	114,835	497			
	Toplam	114,868	499			

Tablo 42’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendine güven alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(2,497)=0,071;p>0,05$].

Tablo 43 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Saygı	Gruplar Arası	2,713	2	1,356 0,413	3,283	0,038
	Gruplar İçi	205,304	497			
	Toplam	208,016	499			

Tablo 43’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=3,283;p<0,05$].

Tablo 44 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendini Gerçekleştirme	Gruplar Arası	7,092	5	3,546 0,200	17,749	0,000
	Gruplar İçi	98,701	494			
	Toplam	105,793	499			

Tablo 44'de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,494)=17,749;p<0,05$].

Tablo 45 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bağımsızlık	Gruplar Arası	7,661	2	3,831 0,502	7,635	0,001
	Gruplar İçi	249,367	497			
	Toplam	257,029	499			

Tablo 45'de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=7,635;p<0,05$].

Tablo 46 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Empati	Gruplar Arası	6,218	2	3,109 0,302	10,281	0,000
	Gruplar İçi	150,279	497			
	Toplam	156,496	499			

Tablo 46’da varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=10,281;p<0,05].

Tablo 47 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bireyler arası İlişkiler	Gruplar Arası	1,999	2	1,000 0,317	3,153	0,044
	Gruplar İçi	157,587	497			
	Toplam	159,587	499			

Tablo 47’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka bireyler arası ilişkilerde alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=3,153;p<0,05].

Tablo 48 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Sosyal Sorumluluk	Gruplar Arası	7,615	2	3,808 0,374	10,191	0,000
	Gruplar İçi	185,689	497			
	Toplam	193,304	499			

Tablo 48’te varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=10,191;p<0,05$].

Tablo 49 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Problem Çözme	Gruplar Arası	3,790	2	1,895 0,312	6,081	0,002
	Gruplar İçi	154,872	497			
	Toplam	158,662	499			

Tablo 49’da varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=6,081;p<0,05$].

Tablo 50 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gerçekçilik	Gruplar Arası	0,983	2	0,491 0,280	1,756	0,174
	Gruplar İçi	139,040	497			
	Toplam	140,023	499			

Tablo 50’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=1,756;p>0,05].

Tablo 51 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Esneklik	Gruplar Arası	0,034	2	0,017 0,250	0,069	0,934
	Gruplar İçi	124,225	497			
	Toplam	124,260	499			

Tablo 51’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=0,069;p>0,05].

Tablo 52 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Strese Dayanıklılık	Gruplar Arası	1,052	2	0,526 0,324	1,622	0,199
	Gruplar İçi	161,189	497			
	Toplam	162,241	499			

Tablo 52'de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(2,497)=1,622;p>0,05$].

Tablo 53 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Dürtü Kontrolü	Gruplar Arası	2,144	2	1,072 0,207	50,185	0,006
	Gruplar İçi	102,763	497			
	Toplam	104,908	499			

Tablo 53'de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(2,497)=50,185;p<0,05$].

Tablo 54 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
İyimserlik	Gruplar Arası	2,118	2	1,059 0,518	2,045	0,130
	Gruplar İçi	257,339	497			
	Toplam	259,457	499			

Tablo 54’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(2,497)=2,045;p>0,05].

Tablo 55 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Sınıf Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Mutluluk	Gruplar Arası	2,429	2	1,214 0,267	4,548	0,011
	Gruplar İçi	132,708	497			
	Toplam	135,137	499			

Tablo 55’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(2,497)=4,548;p<0,05].

Duygusal Zeka ve Mezun Olduğu Lise

Tablo 56 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Duygusal Benlik Bilinci	Gruplar Arası	2,923	4	0,731 0,281	2,598	0,036
	Gruplar İçi	139,247	495			
	Toplam	142,170	499			

Tablo 56’da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=2,598;p<0,05].

Tablo 57 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Güven	Gruplar Arası	5,887	4	1,472 0,220	6,685	0,000
	Gruplar İçi	108,981	495			
	Toplam	114,868	499			

Tablo 57’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kendine güven alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=6,685;p<0,05].

Tablo 58 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Saygı	Gruplar Arası	2,192	4	0,548 0,416	1,318	0,262
	Gruplar İçi	205,825	495			
	Toplam	208,016	499			

Tablo 58’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(4,495)=1,318;p>0,05].

Tablo 59 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendini Gerçekleştirme	Gruplar Arası	0,307	4	0,077 0,214	0,358	0,839
	Gruplar İçi	105,486	492			
	Toplam	105,793	496			

Tablo 59’da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(4,492)=0,358;p>0,05$].

Tablo 60 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bağımsızlık	Gruplar Arası	11,263	4	2,816 0,496	5,671	0,000
	Gruplar İçi	245,766	495			
	Toplam	257,029	499			

Tablo 60’da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(4,495)=5,671;p<0,05$].

Tablo 61 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Empati	Gruplar Arası	5,637	4	1,409 0,305	4,624	0,001
	Gruplar İçi	150,859	495			
	Toplam	156,496	499			

Tablo 61’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=4,264;p<0,05].

Tablo 62 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bireyler Arası İlişkiler	Gruplar Arası	6,346	4	1,586 0,310	5,125	0,000
	Gruplar İçi	153,241	495			
	Toplam	159,587	499			

Tablo 62’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka Bireyler arası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=5,125;p<0,05].

Tablo 63 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Sosyal Sorumluluk	Gruplar Arası	2,515	4	0,629 0,385	1,632	0,165
	Gruplar İçi	190,789	495			
	Toplam	193,304	499			

Tablo 63'te varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(5,495)=1,632;p>0,05].

Tablo 64 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Problem Çözme	Gruplar Arası	2,578	4	0,645 0,315	2,044	0,087
	Gruplar İçi	156,084	495			
	Toplam	158,662	499			

Tablo 64'te varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(4,495)=2,044;p>0,05].

Tablo 65 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gerçekçilik	Gruplar Arası	4,983	4	1,246 0,273	4,566	0,001
	Gruplar İçi	135,040	495			
	Toplam	140,023	499			

Tablo 65'te varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=4,566;p<0,05].

Tablo 66 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Esneklik	Gruplar Arası	4,977	4	1,244 0,241	5,163	0,000
	Gruplar İçi	119,283	495			
	Toplam	124,260	499			

Tablo 66'da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=5,163;p<0,05].

Tablo 67 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Strese Dayanıklılık	Gruplar Arası	3,659	4	0,915 0,320	2,855	0,023
	Gruplar İçi	158,582	495			
	Toplam	162,241	499			

Tablo 67’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=2,855;p<0,05].

Tablo 68 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Dürtü Kontrolü	Gruplar Arası	3,748	4	0,937 0,204	4,585	0,001
	Gruplar İçi	101,159	495			
	Toplam	104,908	499			

Tablo 68’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=4,585;p<0,05].

Tablo 69 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
İyimserlik	Gruplar Arası	4,151	4	1,038 0,516	2,012	0,092
	Gruplar İçi	255,306	495			
	Toplam	259,457	499			

Tablo 69’da varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(4,495)=2,012;p>0,05].

Tablo 70 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Mezun Olduğu Lise Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Mutluluk	Gruplar Arası	6,381	4	1,595 0,260	6,133	0,000
	Gruplar İçi	128,756	495			
	Toplam	135,137	499			

Tablo 70’de varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(4,495)=6,133;p<0,05].

Duygusal Zeka ve Öğrenim Gördüğü Fakülte

Tablo 71 : Duygusal Zeka Duygusal Benlik Bilinci Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Duygusal Benlik Bilinci	Gruplar Arası	2,489	3	0,830 0,282	2,946	0,033
	Gruplar İçi	139,680	496			
	Toplam	142,170	499			

Tablo 71’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(3,496)=2,946;p<0,05].

Tablo 72 : Duygusal Zeka Kendine Güven Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Güven	Gruplar Arası	0,803	3	0,268 0,230	1,163	0,323
	Gruplar İçi	114,065	496			
	Toplam	114,868	499			

Tablo 72’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendine güven alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(3,496)=1,163;p>0,05].

Tablo 73 : Duygusal Zeka Kendine Saygı Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendine Saygı	Gruplar Arası	1,889	3	0,630 0,496	1,515	0,210
	Gruplar İçi	206,128	496			
	Toplam	208,016	499			

Tablo 73’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(3,496)=1,515;p>0,05$].

Tablo 74 : Duygusal Zeka Kendini Gerçekleştirme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Kendini Gerçekleştirme	Gruplar Arası	5,152	6	1,717 0,204	8,413	0,000
	Gruplar İçi	100,641	493			
	Toplam	105,793	499			

Tablo 74’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(3,496)=8,413;p<0,05$].

Tablo 75 : Duygusal Zeka Bağımsızlık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bağımsızlık	Gruplar Arası	10,164	3	3,388 0,498	6.807	0,000
	Gruplar İçi	246,865	496			
	Toplam	257,029	499			

Tablo 75'te varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(3,496)=6,807;p<0,05].

Tablo 76 : Duygusal Zeka Empati Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Empati	Gruplar Arası	0,935	3	0,312 0,314	0,994	0,395
	Gruplar İçi	155,561	496			
	Toplam	156,496	499			

Tablo 76'da varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(3,496)=0,994;p>0,05].

Tablo 77 : Duygusal Zeka Bireyler Arası İlişkiler Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Bireyler Arası İlişkiler	Gruplar Arası	1,252	3	0,417 0,319	1,308	0,271
	Gruplar İçi	158,334	496			
	Toplam	159,587	499			

Tablo 77’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka bireyler arası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(3,496)=1,308;p>0,05$].

Tablo 78 : Duygusal Zeka Sosyal Sorumluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Sosyal Sorumluluk	Gruplar Arası	3,426	3	1,142 0,383	2,983	0,031
	Gruplar İçi	189,879	496			
	Toplam	193,304	499			

Tablo 78’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [$F(3,496)=2,983;p<0,05$].

Tablo 79 : Duygusal Zeka Problem Çözme Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Problem Çözme	Gruplar Arası	0,796	3	0,265 0,218	0,834	0,476
	Gruplar İçi	157,866	496			
	Toplam	158,662	499			

Tablo 79’da varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(3,496)=0,834;p>0,05$].

Tablo 80 : Duygusal Zeka Gerçekçilik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Gerçekçilik	Gruplar Arası	1,328	3	0,443 0,280	1,583	0,193
	Gruplar İçi	138,695	496			
	Toplam	140,023	499			

Tablo 80’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$F(3,496)=1,583;p>0,05$].

Tablo 81 : Duygusal Zeka Esneklik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Esneklik	Gruplar Arası	5,671	3	1,890 0,230	7,906	0,000
	Gruplar İçi	118,589	496			
	Toplam	124,260	499			

Tablo 81’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(3,496)=7,906;p<0,05].

Tablo 82 : Duygusal Zeka Strese Dayanıklılık Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Strese Dayanıklılık	Gruplar Arası	0,486	3	0,162 0,326	0,497	0,684
	Gruplar İçi	161,754	496			
	Toplam	162,241	499			

Tablo 82’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(3,496)=0,497;p>0,05].

Tablo 83 : Duygusal Zeka Dürtü Kontrolü Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Dürtü Kontrolü	Gruplar Arası	2,547	3	0,849 0,206	4,113	0,007
	Gruplar İçi	102,361	496			
	Toplam	104,908	499			

Tablo 83’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(3,496)=4,113;p<0,05].

Tablo 84 : Duygusal Zeka İyimserlik Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
İyimserlik	Gruplar Arası	7,832	3	2,611 0,507	5,146	0,002
	Gruplar İçi	251,625	496			
	Toplam	259,457	499			

Tablo 84’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmektedir [F(3,496)=5,146;p<0,05].

Tablo 85 : Duygusal Zeka Mutluluk Alt Boyutu Ortalama Puanlarının Öğrenim Gördüğü Fakülte Değerlerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi

		Karelerin Toplamı	SD	Karelerin Ortalaması	F	p
Mutluluk	Gruplar Arası	1,983	3	0,661 0,268	2,463	0,062
	Gruplar İçi	133,153	496			
	Toplam	135,137	499			

Tablo 85’de varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir [F(3,496)=2,463;p>0,05].

BÖLÜM 5

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmanın amacı lisans düzeyinde haftada en az 10 saat Facebook kullanan üniversite öğrencilerinin “Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi”ni değerlendirmektir. Anket uygulaması ile haftada en az 10 saat Facebook kullanıcısı üniversite öğrencileri belirlenerek demografik yapısı ve özellikleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu

Elde edilen bulguların sonucuna göre, duygusal zeka ana boyutlarından genel duygu durumu boyutu ile yaşam doyumu arasında, iyimserlik alt boyutuyla yaşam doyumu ve mutluluk alt boyutuyla yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Yapılmış olan inceleme doğrultusunda yaşam doyumu ile duygusal zeka iyimserlik alt boyutu arasında yaşam doyumu ile duygusal zeka mutluluk arasında ilişki olduğu görülmektedir. Bu da yaşam doyumu yüksek olan insanların mutluluk ve iyimserlik durumlarının da artabileceğini göstermektedir. Duygusal zeka ana boyutlarından stresle başa çıkma boyutu ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiler incelendiğinde strese dayanıklılık alt boyutuyla yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Dürtü kontrolü alt boyutuyla yaşam doyumu arasında negatif anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumuyla stresle başa çıkma ve dürtü kontrolü arasında paralellik görülebilmektedir. Yaşam doyumu ile bireyin stresle başa çıkması ve dürtü kontrolünün daha iyi olabileceğini göstermektedir. Duygusal zeka ana boyutlarından uyumluluk boyutunun esneklik, problem çözme ve gerçekçilik alt boyutları ile yaşam doyumu arasındaki ilişkiler incelendiğinde problem çözme alt boyutuyla yaşam doyumu ve gerçekçilik alt boyutuyla yaşam doyumu ve esneklik alt boyutuyla yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumu ile duygusal zeka uyumluluk boyutunun problem çözme, gerçekçilik ve esneklik alt boyutları arasında bir paralellik olabileceği görülmektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Deniz ve Yılmaz, 2006; Dost, 2007; Valenzuela ve ark. 2008).

Yaşam doyumu yüksek olan bireyin paralel olarak mutluluk ve iyimserlik durumunda da değişme olabileceği düşünülmektedir. Bu durum bireyin doyuma ulaşmasıyla beklentilerini

karşılıklı mutluluk ve iyimserlik durumunu etkileyerek hayata bakışını değiştirdiği düşünülebilir. Doyum anlamında kendini gerçekleştirebilen bireyin hayata karşı pozitif bakış geliştirebileceği bunun sonucunda da iyimser ve mutlu olabileceği öngörülmektedir. Yaşam doyumunu yüksek olan bireyin paralel olarak stresle başa çıkma ve dürtü kontrolü durumunda da değişiklik olabileceği düşünülmektedir. Bireyin yaşam doyumuna ulaşmasıyla stres ve dürtü kontrolü noktasında da başarılı olabileceği düşünülmektedir. Bireyin yaşam doyumunu gerçekleştirmemiş olması beraber stres durumunda artış sağlayabileceği dürtü kontrolünde de etkin olabileceği düşünülmektedir. Bu duruma paralel olarak yaşam doyumunu sağlayan bireyin problemlere yaklaşımı olaylara daha gerçekçi bakarak esnek davranabileceği düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını ve yaşam doyumunu incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda yaşam doyumunun duygusal zekayı etkilediği görülmektedir (Deniz ve Yılmaz, 2006; Dost, 2007; Valenzuela ve ark. 2008).

Yapılan araştırmalar neticesinde yaşam doyumunu yüksek olan bireylerin duygusal zeka durumlarında da değişiklik yaşandığı görülmektedir. Deniz ve Yılmaz (2006)'ın 428 öğrenci üzerinde yapmış olduğu incelemede de pozitif yönde bir saptamada bulunup yaşam doyumunun duygusal zekayı etkilediğini ve değişim yarattığını savunmuştur (Deniz ve Yılmaz, 2006).

Duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun yaşam doyumunu arasında ilişkiler incelendiğinde kişisel beceriler alt boyutlarıyla yaşam doyumunu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumunu ile duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutu arasında paralellik olabileceği görülmektedir. Duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun duygusal benlik bilinci, kendine güven, kendine saygı alt boyutlarıyla yaşam doyumunu arasında, duygusal benlik bilinciyle alt boyutuyla yaşam doyumunu ve kendine güven alt boyutuyla yaşam doyumunu arasında kendine saygıyla yaşam doyumunu arasında kendini gerçekleştirmeye yaşam doyumunu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumunu ile duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun duygusal benlik bilinci, kendine güven ve kendine saygı alt boyutu arasında paralellik olabileceği görülmektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Tümkiye ve ark. 2008; Saslow ve arkadaşları, 2012; Afyon ve Işıkdemir, 2013).

Yaşam doyumu yüksek olan bireyin kişisel beceriler noktasında etkilenebileceği düşünülmektedir. Bireyin yaşam doyumunu gerçekleştirmesi kişisel beceriler durumuna yansiyarak bireyin kişisel beceriler noktasında etkin bir rol üstlenmesini sağlayabileceği düşünülebilir. Aynı zamanda yaşam doyumunu gerçekleştiren bireyin kişisel beceriler boyutunda da değişiklik yaşanarak bireysel başarı noktasında faal hale gelebileceği öngörülmektedir. Yaşam doyumunu tam anlamıyla gerçekleştiren bireyin benlik bilincini oluşturma, kendine güven ve saygı oluşturma boyutlarında artış olabileceği yani yaşam doyumunu tamamlayan bireyin beklentilerini karşılamasıyla benlik bilincini oluşturacağı ve kendine güveniyle saygısını yükselteceği düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını ve yaşam doyumunu incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda yaşam doyumunun duygusal zekayı etkilediği görülmektedir (Tümkiye ve ark. 2008; Saslow ve ark. 2012; Afyon ve Işıkdemir, 2013).

Yapılan araştırmalar neticesinde yaşam doyumunu yüksek olan bireylerin duygusal zeka durumlarında da değişiklik yaşandığı görülmektedir. Yaşam doyumunun kişisel becerilerini etkileyerek değişiklik sağladığı görülmektedir. Tümkiye ve arkadaşları(2008)'nın 362 akademik personel üzerinde yapmış olduğu araştırmada öğretim elemanlarının yaşam doyumunu duygusal zeka ilişkisinde boyutlar üzerinde anlamlı düzeyde farklılaşma olduğunu gözlemişlerdir.

Ayrıca, duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutlarından kişiler arası ilişkiler empati ve sosyal sorumluluk alt boyutlarıyla yaşam doyumunu arasında, empati alt boyutuyla yaşam doyumunu arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Sosyal sorumlulukla yaşam doyumunu arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumunu ile duygusal zeka kişiler arası beceriler ana boyutu empati ve sosyal sorumluluk alt boyutları arasında herhangi bir ilişki olduğu görülmemektedir. Duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutunun bağımsızlık alt boyutuyla yaşam doyumunu arasında anlamlılık taşıyan ilişkiler incelendiğinde bağımsızlık alt boyutuyla yaşam doyumunu arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Bu veriler doğrultusunda yaşam doyumunu ile duygusal zeka kişisel beceriler ana boyutu bağımsızlık alt boyutu arasında herhangi bir farklılık olduğu görülmemektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Seydooğulları ve Arıdağ, 2012).

Bireyin yaşam doyumunu gerçekleştirmesiyle kişiler arası ilişkiler, empati ve sosyal sorumluluk arasında herhangi bir paralellik bulunmadığı düşünülmektedir. Bireyin yaşam

doyumuyla bireyler arası ilişkilerini geliştirmesi, kendini başka bireylerin yerine koyarak düşünmesi ve sosyal alanda sorumluluk faaliyetinde bulunması arasında herhangi bir etkinlik sağlanacağı öngörülmektedir. Buna paralel olarak yaşam doyumunu gerçekleştiren bireyin bağımsızlık durumunda da herhangi bir farklılık olabileceği düşünülmektedir. Bireyin yaşamda doyuma ulaşması onun bağımsız boyutunda faal bir hareketlilik sağlamayacağı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmalar neticesinde yaşam doyumunu yüksek olan bireylerin duygusal zeka durumlarında da değişiklik yaşandığı görülmektedir. Bireyin duygusal zekasını ve yaşam doyumunu incelemek üzerine yapılan araştırmalarda yaşam doyumunun duygusal zekayı kişisel beceriler boyutunda empati ve sosyal sorumluluk ve bağımsızlık alt boyutlarını etkilemediği görülmektedir (Seydooğulları ve Arıdağ, 2012).

Öğrencinin Cinsiyeti

Duygusal zeka genel ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda duygusal zeka genel boyutunun cinsiyetle arasında herhangi bir farklılık olmadığı görülmektedir. Kadın ve erkeklerin cinsiyet durumunun duygusal zekayı etkilemeyeceği sonucunu doğrulamaktadır. Duygusal zeka iyimserlik alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda duygusal zeka iyimserlik alt boyutuyla cinsiyet arasında herhangi bir farklılık olmadığı görülmektedir. Kadın ve erkeklerin cinsiyet durumunun duygusal zeka iyimserlik alt boyutunu etkilemediği sonucunu doğrulamaktadır. Duygusal zeka mutluluk alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda duygusal zeka mutluluk alt boyutuyla cinsiyet arasında herhangi bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Duygusal zekanın mutluluk alt boyutu kadın ve erkeklerde herhangi bir değişiklik ya da farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zekanın dürtü kontrolü alt boyutu kadın ve erkeklerde herhangi bir değişiklik ya da farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. Duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermektedir. Bunun nedeni kadınların daha stresli bir ortamda bulunmaları olabilir. Duygusal zeka esneklik alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka esneklik alt boyutu erkek

ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zekada esneklik alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülebilmektedir. Duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zekada gerçekçilik alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka problem çözme alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka problem çözme alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka problem çözme alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Polat ve Tümkaya, 2010; Gürbüz ve Yüksel, 2008; Acar, 2002).

Duygusal zeka ile bireyin cinsiyeti arasında herhangi bir anlamlılık oluşmadığı düşünülmektedir. Bu da bireyin kadın ya da erkek olmasıyla duygusal zekasında herhangi bir değişiklik gerçekleşmeyeceği öngörmektedir. Duygusal zekanın alt boyutlarından iyimserlik, mutluluk ve dürtü kontrolüyle cinsiyet arasında herhangi bir farklılık düşünülmemektedir. Bireyin cinsiyetinin onu mutlu edip etmemesi ya da iyimser olup olmaması bunlara paralel olarak dürtü kontrolü sağlayıp sağlamaması noktasında bir değişim sağlamadığı yani cinsiyetin bireyin duygusal zekasına bir katkı sunmadığı düşünülmektedir. Bu da bireyin kadın ya da erkek olmasıyla duygusal zekasında bir farklılık oluşturmayacağını öngörmektedir. Ancak stresle başa çıkma boyutunda kadınların daha stresli durumlarda rol almaları duygusal zeka durumlarını etkilediği düşünülmektedir. Kadınların iş yerlerinde ya da ev ortamında stres yaşamaları bu durumun tetikleyicisi olduğu düşünülmektedir. Bununla beraber cinsiyetin esneklik, gerçekçilik ve problem çözme boyutlarında farklılık sağlamayacağı kadınlık ya da erkeklik noktasında etkinlik oluşturmayacağı düşünülmektedir. Her iki cinsinde bu durumlarda benzer durumlar yaşayacağı öngörülmekte ve duygusal zekalarında farklılık oluşturmayacağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmalarda cinsiyet durumunun duygusal zekayı etkilemediği görülürken duygusal zeka stresle başa çıkma boyutunun bir farklılık sağladığı görülmektedir (Gürbüz ve Yüksel, 2008; Acar, 2002).

Yapılan araştırmalar duygusal zekaları yüksek bireylerle cinsiyet arasında herhangi bir değişiklik yaşandığı görülmemekte ancak bireyin stresle başa çıkma boyutunda farklılık gösterdiği görülmektedir. Gürbüz ve Yüksel (2002)'nin İstanbul'da tekstil imalatı ve

perakende satışında çalışan 494 iş gören üzerinde yapmış oldukları incelemede demografik özelliklerden cinsiyet yönünde herhangi bir ilişki bulamazken stresle başa çıkma boyutunda kadın iş görenlerin erkek iş görenlere göre daha fazla stres altında kaldığını tespit etmiştir (Gürbüz ve Yüksel, 2008; Acar, 2002).

Duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaştığı görülmektedir. Duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermektedir. Duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutunun cinsiyet farklılığı oluşturduğu görülmektedir. Bunun nedeni kadınlar daha sosyal ortamlarda bulunmaları olabilir. Duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka empati alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka empati alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka empati alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka bağımsızlık alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Gizir, 2005; Köksal ve Gazioğlu, 2007; Balkıs ve arkadaşları, 2011; Certel ve ark. 2011; İkiz ve Totan, 2012).

Duygusal zeka ile bireyin cinsiyeti arasında herhangi bir paralellik oluşmadığı düşünülmektedir. Bu durum bireyin kadın ve erkek olmasıyla duygusal zekası arasında herhangi bir değişiklik olmayacağı düşünülmektedir. Ancak bireyin cinsiyetiyle sosyal sorumluluk boyutu arasında farklılık olduğu düşünülmektedir. Bunun da sosyal sorumluluk alanında kadınların daha etkin olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Sosyal sorumluluk boyutu dışında kişilerarası ilişkiler, empati, bağımsızlık ve kendini gerçekleştirme

boyutlarıyla duygusal zeka arasında herhangi bir farklılaşma olduğu düşünülmemektedir. Bu durumda cinsiyet ile bireyin empati kurması ya da kişilerarası ilişkilerde farklılık göstermesi veya kendini gerçekleştirme ve bağımsızlık boyutlarında kadın erkek farkı olmadığını öngörmektedir. Bireyin cinsiyet farklılığı empati kurma yeteneğini geliştirmediğini yani erkek ve kadınların empati kurma durumlarının birbirinden farklı olmadığını öngörülmektedir. Bu duruma bağlı olarak cinsiyet durumunun kadınların ve erkeklerden, erkeklerin kadınlardan daha bağımsız hareket etmelerini sağlamadığı düşünülmektedir. Kendini gerçekleştirme boyutunda kadın ve erkeklerin birbirinden daha etkin olarak kendini gerçekleştirme sağlamayacağı düşünülerek cinsiyetin bu anlamda farklılık oluşturduğu düşünülmemektedir. Bu anlamda cinsiyetin bireylerin duygusal zekasına herhangi bir farklılık oluşturmadığı düşünülmektedir. Bireyin cinsiyetinin farklı olması bu anlamda duygusal zekasında değişiklik sağlamayacağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmalarda cinsiyet durumunun duygusal zekayı etkilemediği görülürken duygusal zeka sosyal sorumluluk boyutunun bir farklılık sağladığı görülmektedir (İkiz ve Totan, 2012; Certel ve ark. 2011).

Yapılan araştırmalar duygusal zekaları yüksek bireylerle cinsiyet arasında herhangi bir değişiklik yaşandığı görülmemekte ancak bireyin sosyal sorumluluk boyutunda farklılık gösterdiği görülmektedir. İkiz ve Totan (2012)'nin Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yapmış olduğu inceleme ile Certel ve Arkadaşları (2011)'in beden eğitimi öğretmenleri üzerinde yapmış olduğu incelemelerde cinsiyet ile duygusal zeka arasında herhangi bir farklılık tespit edilememiş olmakla beraber sosyal sorumluluk boyutunda öğretmen adayları ya da öğretmenlerin duygusal zekalarında farklılık olduğu gözlenmiştir (İkiz ve Totan, 2012; Certel ve ark. 2011).

Duygusal zeka kendine saygı alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kendine saygı alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka kendine saygı alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kararlılık alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka kendine saygı alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Duygusal zeka kendine saygı alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Ancak var olan araştırmaları incelediğimizde bu sonuçlarda değişikliğe rastlanmaktadır. Konunun iş yaşamında farklılık

gösterdiğini anlatarak ilerleyen yaşamda erkeklerin kararlılık noktasında kendinden daha emin olduğunu ve bu anlamda baskınlık sağlayabileceğini anlatmaktadır. Erkek ve kız öğrencilerde eğitim hayatında bu değişiklik belirginlik sağlamadığı için yapmış olduğumuz incelemede böyle bir bağdaştırmaya rastlamadık. Duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutunun cinsiyet farklılığı olarak herhangi bir değişiklik oluşturmadığı görülmektedir. Duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu erkek ve kadın olmada farklılık göstermemektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Soyşeker ve Yılmaz, 2007; Aydın, 2009; Yalız, 2013).

Duygusal zeka kendine saygı boyutuyla bireyin cinsiyeti arasında herhangi bir paralellik oluşmadığı düşünülmektedir. Bireyin cinsiyette farklılık göstermesinin kendine saygı duymasında değişiklik oluşturmayacağı öngörülmektedir. Kadın ya da erkek olmada bireyin duygusal zekasının değişimine neden olamayacağı yani cinsiyetin birey yaşamında bu anlamda farklı olmadığını öngörmektedir. Duygusal zeka benlik bilinci boyutuyla cinsiyet arasında herhangi bir paralellik olmadı düşünülmektedir. Bireyin cinsiyet farklılığı duygusal benlik bilincine kadınlık ya da erkeklik olarak yansımadağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmalarda kendine saygı ve duygusal benlik bilinciyle bireyin cinsiyet durumunun duygusal zekayı etkilemediği görülmektedir (Yalız, 2013).

Yapılan araştırmalar duygusal zekaları yüksek bireylerle cinsiyet arasında herhangi bir değişiklik yaşandığı görülmemektedir. Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi Bölümü öğrencileri üzerinde yapılmış olan araştırma doğrultusunda cinsiyet ile duygusal zekanın boyutları arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır (Soyşeker ve Yılmaz, 2007).

Yaşam doyumunun bireyin, anne-baba tutumunun öğrencilik sürecinde etkili olduğu öngörülmüştür. Bireyin gelişiminde, dışsal etkenlere dikkat çekilmiş ve bireyin cinsiyet durumunun yaşam doyumuna herhangi bir etkisinin olmadığı belirtilmiştir (Seydooğulları ve Arıdağ, 2012). Polis teşkilatı üzerine yapılmış olan araştırmada empati, sosyal sorumluluk ve bağımsızlık boyutlarının bireyin iş ortamında etkili olup doyum düzeyini etkilemediği görülmüştür (Delice ve Günbeyi, 2013). Yaşam doyumu ortalama puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir Bu veriler doğrultusunda kadın ve erkeklerin yaşam doyumunun cinsiyetle bir değişim sağlamadığı görülmektedir. Yaşam

doyumunu ortalama puanlarının medeni duruma göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda evliliğin ve bekarlığın yaşam doyumuyla bir değişim sağlamadığı görülmektedir. Yaşam doyumunu ortalama puanlarının iş durumuna göre anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda üniversite öğrencilerinde iş durumunun yaşam doyumunda herhangi bir farklılık sağlamadığı görülmektedir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde üniversite öğrencilerindeki yaşam doyumunun istenilen bölümün tercih edip edilmediğiyle ilgili olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Gündoğar ve ark. 2007; Bulut, 2007; Otacıoğlu, 2008).

Yaşam doyumunu gerçekleştiren bireylerin cinsiyet yani kadın ve erkek olma durumlarıyla bir değişiklik sağlanmayacağı düşünülmektedir. Kadın ya da erkek bireylerin yaşam doyumlarını gerçekleştirmeleri cinsiyetlerinden çok buldukları yaşam medeni duruma bağlı olduğu düşünülmektedir. Bireyin yaşam doyumunu gerçekleştirmesi evlilik ya da bekarlık durumuna göre farklılık gösterebileceği düşünülmektedir. Bu da bireyin bulunduğu evlilik veya bekarlık durumundan ne kadar doyum yaşadığı ile paralellik gösterdiğini ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Bireyin iş durumunun üniversite öğrencisi boyutunda değişiklik sağlamadığı düşünülerek öğrencilerin çalışma durumlarından çok almış oldukları burs durumlarının yaşam doyumlarında etkili olabileceği düşünülmektedir. Çünkü yapılan araştırmada 500 öğrenciden sadece 75'inin iş sahibi olduğu görülmüştür.

Bireyin yaşam doyumunu incelemek üzerine yapılan araştırmalarda yaşam doyumunun cinsiyet durumunu etkilemediği görülürken medeni durumun farklılık yarattığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar neticesinde yaşam doyumunu yüksek olan bireylerin cinsiyet durumlarıyla herhangi bir değişiklik yaşandığı görülmemekte ancak yaşam doyumunun evlilik ya da bekarlık durumunda farklılık gösterdiği görülmektedir. (Gündoğar ve ark. 2007).

Öğrencinin Yaşı

Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka genel boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka arasında anlamlı bir ilişki bulunması öğrencinin yaş gurubundaki değişiklik ve ilerlemeyle anlamlılık kazanmıştır. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu

arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. İyimserlik ile öğrencinin yaş değerinin değiştirmesi anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka mutluluk alt boyutu ile yaş değerleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu da üniversite öğrencisinin bulunduğu yaş değerine göre farklılık gösterebileceğini ortaya koymaktadır. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyut arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında yaş grubunda meydana gelen değişim dürtü kontrolünde farklılığa neden olmamaktadır. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında yaş grubunda meydana gelen değişim strese dayanıklılıkta farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında yaş grubunda meydana gelen değişim esneklik alt boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişim öğrencilerin gerçekçilik alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Yapılan çalışma araştırmamızı desteklemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişim öğrencilerin problem çözme alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişim öğrencilerin sosyal sorumluluk alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark

olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin yaş değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin kişilerarası ilişkiler alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin empati alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin bağımsızlık alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin kendini gerçekleştirme alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin kendine saygı alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında yaş gurubunda meydana gelen değişim kararlılık boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde yaş değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında yaş grubunda meydana gelen değişim duygusal benlik bilinci boyutunda farklılık göstermemektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Sevindik ve ark, 2007; Oskay ve ark, 2008; Öztürk ve Deniz, 2007; Akgündüz, 2006; Babaoğlu, 2010; Dutoğlu ve Tuncel, 2008; Arlı ve ark, 2011; Konakay, 2013; Edizler, 2010; Gürbüz ve Yüksel, 2008; Deniz ve Yılmaz, 2004; Dutoğlu ve Tuncel, 2008; Güllüce ve İşcan, 2010).

Bireyin yaş değerlerinin, duygusal zeka mutluluk, gerçekçilik, problem çözme, sosyal sorumluluk, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı alt boyutları ile arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz araştırmanın üniversite öğrencileri üzerinde olması onların yaş grupları açısından sınıfsal farklılık oluşturduğu düşünülmektedir. Yaş değerleri anlamında bu farklılığın oluşması mutluluk durumunu, gerçekçilik durumunu, yaşadığı sorunlara karşı problem çözme durumunu, bulunduğu yaşam ortamında sosyal sorumluluk üstlenme durumunu, kişiler arası ilişkiler anlamında farklılık düzeyini, başkalarını anlayarak empati kurabilmesini, bağımsızlık düzeyini, kendini gerçekleştirerek aynı zamanda kendine saygı düzeyini etkileyerek duygusal zeka durumunda farklılık yaratabileceği düşünülmektedir. Bireyin yaş dönemleri boyunca duygusal zeka düzeylerinde bu nedenden dolayı farklılık olabileceği düşünülmektedir. Bu durumda bireyin zihinsel gelişiminde yaşanan değişikliğin sonucunda olduğu düşünülmektedir. Ancak bireyin yaş değerlerinin iyimserlik, dürtü kontrolü, strese karşı dayanıklılık, kararlılık, duygusal benlik bilinci ve esneklik boyutlarında farklılık oluşturmadığı ve duygusal zekaya herhangi bir etkisinin olmadığı düşünülmektedir. Bu da yapmış olduğumuz araştırma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin yaş değerlerinin çok yüksek olmamasından dolayı strese karşı dayanıklılık bu anlamda dürtü kontrolü, iyimserlik, kararlılık, duygusal benlik bilinci ve esneklik boyutlarında herhangi bir değişiklik sağlamayacağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda yaş değerlerinin bireyin duygusal zekasını etkilediği görülürken duygusal zeka iyimserlik, dürtü kontrolü, strese karşı dayanıklılık esneklik boyutları bazında değişiklik oluşturmadığı görülmektedir (Oskay ve ark. 2008; Konakay, 2013; Gürbüz ve Yüksel, 2008).

Yapılan araştırmalar neticesinde yaş değerlerinin duygusal zekası yüksek olan bireylerin durumlarında değişiklik yaşandığı görülmektedir. Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenimine devam etmekte olan 4. ve 5. sınıf üniversite öğrencileri üzerinde yapmış olduğu incelemede, Konakay (2013)'ın akademisyenlerin duygusal zekası üzerine yapmış olduğu incelemede, Gürbüz ve Yüksel (2008)'in İstanbul'da çeşitli işletmelerde çalışan 494 eleman üzerinde yapmış olduğu inceleme doğrultusunda pozitif yönde bir saptamada üniversite öğrencisinin yaş değerinin duygusal zekasını etkilediğini ve değişim yarattığını savunmuştur. Ancak bu değerlendirmelerin yanında duygusal zeka iyimserlik, dürtü kontrolü, strese karşı dayanıklılık, kararlılık, duygusal benlik bilinci ve esneklik boyutlarında herhangi bir değişiklik yaşanmadığı da düşünülmektedir (Oskay ve ark. 2008).

Varyans analizi sonuçlarına göre yaş değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencileri arasında yaş gruplarının büyük farklılıklar oluşturmaması yaşam doyumunda herhangi bir değişikliğe neden olmamış olabilir.

Öğrencinin Kaçınıcı Sınıfta Olduğu

Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka genel boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka genel boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka genel boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka iyimserlik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka iyimserlik boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka mutluluk boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka mutluluk boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka dürtü kontrolü boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka strese dayanıklılık boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka esneklik boyutu

arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka esneklik boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka gerçekçilik boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka problem çözme boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişim öğrencilerin duygusal zeka problem çözme boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişim öğrencilerin duygusal zeka sosyal sorumluluk boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkilerde alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişim öğrencilerin duygusal zeka kişilerarası ilişkiler boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka empati boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişim öğrencilerin duygusal zeka empati boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişim öğrencilerin duygusal zeka bağımsızlık boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal

zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka kendini gerçekleştirme boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kendine saygı boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen sınıf değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka kendine saygı boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka kararlılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kararlılık boyutunda farklılık göstermemektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü sınıf değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim görülen sınıf değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında sınıf değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka duygusal benlik bilinci boyutunda farklılık göstermemektedir. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Yayla ve Bacanlı, 2011; Ergin ve ark. 2013; Manago ve ark, 2008; İkiz ve Görmez, 2010; Öztürk ve Deniz,2008; Odabaşı, 2013; Ergin ve Özgür, 2011; Odabaşı, 2013; Polat ve Tümkaya, 2010; Kabakçı ve Korkut, 2008; Olson ve ark, 2012; Genç, 2005; Pala, 2008; Özdemir, 2008; Çırak, 2006; Yalız, 2013).

Bireyin öğrenim gördüğü sınıf değerlerinin, duygusal zeka mutluluk, dürtü kontrolü, problem çözme, sosyal sorumluluk, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı alt boyutları ile arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz araştırmanın üniversite öğrencileri üzerinde olması onların sınıf değerleri açısından farklılık oluşturduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin bulunduğu sınıfların hazırlık okulu 1.- 2. ve 3. sınıf olması öğrencinin duygusal zeka durumunda değişiklik yaratabileceği düşünülmektedir. Sınıf değerleri anlamında bu farklılığın oluşması duygusal zeka mutluluk, dürtü kontrolü, problem çözme, sosyal sorumluluk, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı boyutunda farklılık yaratabileceği düşünülmektedir.

Ancak bireyin sınıf değerlerinin iyimserlik, strese karşı dayanıklılık, esneklik, gerçekçilik, kararlılık ve duygusal benlik bilinci boyutlarında farklılık oluşturmadığı ve duygusal zekaya herhangi bir etkisinin olmadığı düşünölmektedir. Bu da yapmış olduğumuz araştırma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin sınıf değerlerinin değişiklik göstermesi üniversite öğrencileri iyimserlik, strese karşı dayanıklılık, esneklik, gerçekçilik, kararlılık ve duygusal benlik bilinci boyutlarında herhangi bir değişiklik sağlamayacağı düşünölmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda sınıf değerlerinin bireyin duygusal zekasını etkilediğı görölmöken sınıf değerleriyle duygusal zeka mutluluk, dürtü kontrolü, problem çözüme, sosyal sorumluluk, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı boyutları bazında değişiklik oluşturduğu görölmektedir (Kılıç ve Önen, 2009; Öztürk ve Deniz, 2007; Arlı ve ark. 2011; Ünsar ve ark. 2009; Dorum, 2010; Back ve ark, 2010).

Varyans analizi sonuçlarına göre kaçınıcı sınıf olduğu değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görölmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördüğü sınıf değeriyle yaşam doyumu arasında bir ilişki olduğu görölebilmektedir. Bu ilişki doğrultusunda öğrencinin bulunduğu sınıfla yaşam doyumu arasında var olan paralelliğin sınıfa göre değişebileceğı ve bu değişim doğrultusunda yaşam doyumunda da bir değişiklik olabileceğı görölmektedir.

Öğrencinin Mezun Olduğu Lise

Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka genel boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görölmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka genel boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka genel boyutunda da değişikliğe neden olabileceğı görölmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görölmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka iyimserlik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka iyimserlik boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görölmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise

değerleriyle duygusal zeka mutluluk boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka mutluluk boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka dürtü kontrolü boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka strese dayanıklılık boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka esneklik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka esneklik boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka gerçekçilik boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka problem çözme boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka problem çözme boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka sosyal sorumluluk boyutunda farklılık göstermemektedir.

Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka kişiler arası ilişkiler boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka kişiler arası ilişkiler boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka empati boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka empati boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka bağımsızlık boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kendini gerçekleştirme boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka kendine saygı boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kendine saygı boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka kararlılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka kararlılık boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre mezun olduğu lise değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde mezun olunan lise değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci boyutu arasında anlamlı bir ilişki

bulunmuştur. Mezun olunan lise değerlerinde meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal zeka duygusal benlik bilinci boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Öztürk ve Deniz, 2007; Manago ve ark, 2008; Certel ve ark, 2011; Karademir ve ark, 2010; Yalız, 2013; Valenzuela ve ark, 2008; Karakaş ve Küçüköğlü, 2011; Öztekin, 2006; Dutoğlu ve Tuncel, 2008; Otacıoğlu, 2009)

Bireyin mezun olduğu lise değerleriyle, duygusal zeka mutluluk, dürtü kontrolü, strese karşı dayanıklılık, esneklik, gerçekçilik, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kararlılık, duygusal benlik bilinci alt boyutları arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bireylerin mezun olduğu lisenin farklı olması sayısal, sözel, teknik ya da güzel sanatlar lise türleri olarak öğrencinin istediği alan üzerinden çalışması mutluluk durumuna, ders çalışırken strese karşı dayanıklılığına, başarı sağlaması kararlılığına ve bağımsızlığına, mezun olduğu okul türüne göre esnek ya da gerçekçi olma boyutuna, sözel alanda olması kişiler arası ilişkilerine ve duygusal benlik bilincine etkide bulunduğu düşünülmektedir. Bireyin mezun olduğu lise değerleri sınıflandırması açısından farklılık oluşturduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin mezun olduğu lise değerlerindeki farklılık duygusal zeka durumunda değişiklik yaratabileceği düşünülmektedir. Bireyin mezun olduğu lise değerleri anlamında bu farklılığın oluşması duygusal zeka mutluluk, dürtü kontrolü, strese karşı dayanıklılık, esneklik, gerçekçilik, kişiler arası ilişkiler, empati, bağımsızlık, kararlılık, duygusal benlik bilinci boyutunda farklılık yaratabileceği düşünülmektedir. Ancak bireyin mezun olduğu lise değerlerinin iyimserlik, problem çözme, sosyal sorumluluk, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı boyutlarında farklılık oluşturmadığı ve duygusal zekaya herhangi bir etkisinin olmadığı düşünülmektedir. Bu da yapmış olduğumuz araştırma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin doğdukları bölge değerlerinin değişiklik göstermesi üniversite öğrencileri iyimserlik, problem çözme, sosyal sorumluluk, kendini gerçekleştirme ve kendine saygı boyutlarında herhangi bir değişiklik sağlamayacağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda bireyin mezun olduğu lise değerlerinin duygusal zekasını etkilemediği görülmektedir (Ergin ve ark, 2013; Certel ve ark, 2011; Karademir ve ark, 2010; Yalız, 2013; Karakaş ve Küçüköğlü, 2011).

Yapılan araştırmalar neticesinde mezun olunan lise değerlerinin duygusal zekası yüksek olan bireylerin durumlarında değişiklik oluşturduğu görülmektedir. Orta öğretim kurumlarında görev yapan 718 yönetici üzerinde yapılmış olan araştırmada bireyin mezun

olduğu lise değerleriyle duygusal zekası arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu durum mezun olunan lise türü alanında duygusal zekada farklılık oluşturabileceği düşünülmektedir. Lise türünün yabancı dil ağırlıklı olması, sözel ya da sayısal ağırlıklı olması duygusal zekada değişikliğe neden olabileceğini öngörmektedir (Ergin ve ark, 2013; Certel ve ark. 2011; Karademir ve ark. 2010; Yalız, 2013; Karakaş ve Küçükoğlu, 2011).

Öğrencinin Öğrenim Gördüğü Fakülte

Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka genel boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka genel boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka iyimserlik alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişim öğrencilerin iyimserlik alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka mutluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka mutluluk boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka mutluluk boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka dürtü kontrolü alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişim öğrencilerin dürtü kontrolü alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka strese dayanıklılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka strese dayanıklılık boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi

sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka esneklik alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin esneklik alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka gerçekçilik boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka gerçekçilik boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka problem çözme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka problem çözme boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka problem çözme boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka sosyal sorumluluk alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin sosyal sorumluluk alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kişilerarası ilişkiler boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kişilerarası ilişkiler boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka empati alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka empati boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka empati boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka bağımsızlık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka

bağımsızlık alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin bağımsızlık alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendini gerçekleştirme alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin kendini gerçekleştirme alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendine saygı alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kendine saygı boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kendine saygı boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kararlılık alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka kararlılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu doğrultuda öğrenciler arasında öğrenim görülen fakülte değerlerinde meydana gelen değişim duygusal zeka kararlılık boyutunda farklılık göstermemektedir. Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu puanları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinde öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle duygusal zeka duygusal benlik bilinci alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrenim görülen fakülte gruplarında meydana gelen değişme öğrencilerin duygusal benlik bilinci alt boyutunda da değişikliğe neden olabileceği görülmüştür. Yapılan araştırmalar, araştırmamızı desteklemektedir (Delice ve Günbeyli, 2013; Kılıç ve Önen, 2009).

Bireyin öğrenim gördüğü fakülte değerlerinin, duygusal zeka iyimserlik, dürtü kontrolü, esneklik, sosyal sorumluluk, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme, duygusal benlik bilinci alt boyutları ile arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz araştırmanın üniversite öğrencileri üzerinde olması onların fakülte değerleriyle açısından farklılık oluşturduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin bulunduğu fakültenin mühendislik olması , mimarlık, iktisadi idari ya da sosyal bilimler fakülteleri olması veya meslek yüksekokulunun bölümleri olması öğrencinin duygusal zeka durumunda değişiklik yaratabileceği

düşünülmektedir. Fakülte değerleri anlamında bu farklılığın oluşması duygusal zeka iyimserlik, dürtü kontrolü, esneklik, sosyal sorumluluk, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme, duygusal benlik bilinci farklılık yaratabileceği düşünülmektedir. Ancak bireyin fakülte değerlerinin mutluluk, strese karşı dayanıklılık, gerçekçilik, problem çözme, kişiler arası ilişkiler, empati, kendine saygı, kararlılık boyutlarında farklılık oluşturmadığı ve duygusal zekaya herhangi bir etkisinin olmadığı düşünülmektedir. Bu da yapmış olduğumuz araştırma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin fakülte değerlerinin değişiklik göstermesi üniversite öğrencileri mutluluk, strese karşı dayanıklılık, gerçekçilik, problem çözme, kişiler arası ilişkiler, empati, kendine saygı, kararlılık boyutlarında herhangi bir değişiklik sağlamayacağı düşünülmektedir.

Bireyin duygusal zekasını incelemek üzerine yapılan araştırmaların çoğunda fakülte değerlerinin bireyin duygusal zekasını etkilediği görülürken fakülte değerleriyle duygusal zeka iyimserlik, dürtü kontrolü, esneklik, sosyal sorumluluk, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme, duygusal benlik bilinci boyutları bazında değişiklik oluşturduğu görülmektedir (Kılıç ve Önen, 2009; Öztürk ve Deniz, 2007; Arlı ve ark, 2011; Ünsar ve ark, 2009).

Yapılan araştırmalar neticesinde fakülte değerlerinin duygusal zekası yüksek olan bireylerin durumlarında değişiklik yaşandığı görülmektedir. Kılıç ve Önen (2009)'nin 242 öğretmen üzerinde yapmış olduğu incelemede, Öztürk ve Deniz (2007)'in 13 ilde resmi ve özel eğitim kurumlarında yapmış olduğu incelemede, Arlı ve ark, (2011)'nin Ege Üniversitesi yüksek lisans öğrencileri üzerinde yapmış olduğu incelemede, Ünsar ve ark, (2009)'nin hemşirelik ve ebellek bölümü öğrencileri üzerinde yapmış olduğu incelemede fakülte değerleriyle iyimserlik, dürtü kontrolü, esneklik, sosyal sorumluluk, bağımsızlık, kendini gerçekleştirme, duygusal benlik bilinci arasında farklılık oluştuğu görülmüştür,

Varyans analizi sonuçlarına göre öğrenim gördüğü fakülte değerleriyle yaşam doyumu puanları açısından anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelerin öğrencilerin yaşam doyumlarında herhangi bir değişikliğe neden olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin fakülte alanında yaşam doyumuyla bir ilişkilendirme olmadığı sonucunu doğurabilir.

BÖLÜM 6

ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına göre hem uygulama hem de ileride bu alanda yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmaktadır.

Uygulama Açısından

Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka-yaşam doyumu ilişkisi ilerleyen zamanın, gelişen insan hayatının ve ilişkilerinin bir sonucu olarak düşünülmektedir. Yapmış olduğumuz araştırmayla ilgili daha önce benzer çalışmalar yapılmış olmasına rağmen araştırma grubuna göre birbirinden farklı sonuçlarla karşılaşılmıştır. Sonuçlarda farklılıkların oluşmasında farklı grupların incelenmesinin yanında esas alınan demografik özelliklerde de farklılık olabilmektedir. Bireyin cinsiyetinin yanında medeni durumu, yaş durumu, eğitim durumu, mezun olduğu alan faktörü, öğrenim gördüğü bölüm ya da fakülte oluşan farklılık durumunda değişiklik gösterebilmektedir.

Duygusal zeka ile ilgili hazırlanan ölçek ya da yaşam doyumuyla ilgili hazırlanan ölçek belli düzeyler ve standartlarda ölçüm gerçekleştirmektedir. Ancak her iki alanla ilgili birden fazla ölçek bulunmaktadır. Bu nedenden dolayı yapılan araştırmalarda ölçek farklılığı da sonuçları etkileyecek ve farklı sonuçlar çıkmasına neden olabilecektir. İlerde bu anlamda farklı ölçekler kullanılarak araştırma alanını geliştirebilecek sonuçlar elde edilebilecektir.

Bu araştırma üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. İlerleyen zamanda farklı gruplarla da yapılan araştırmaların gerçekleştirilmesiyle konuya ve yapılan karşılaştırmaya katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Bu yolla Facebook kullanımı ve duygusal zeka-yaşam doyumu ilişkisinin farklı ölçeklerle ya da farklı demografik özelliklerle daha fazla inceleneceği düşünülmektedir.

Gelecekte Yapılacak Çalışmalar Açısından

Gelecek çalışmalarda, geriye dönük araştırmaların, sınırlılıkların üstesinden gelmek gerekmektedir. Araştırma esnasında ölçek ve anket doldurulurken anket uygulanan bireylerin yaşadığı zorlukları kolaylaştıracak yöntemler bulunmalıdır. Bu durum sonucunda ileride yapılacak araştırmalarda daha sağlıklı sonuçlar elde edilebilecektir.

Gelecekte yapılacak araştırmalarda demografik özellikler adına daha fazla nitelik üzerine araştırma yapılabilir. Demografik özellik adına daha fazla inceleme yapılması konunun da aynı zamanda daha fazla işlenmesini sağlayacaktır.

Son olarak ilişkilendirmiş olduğumuz alanla ilgili farklı gruplar üzerinde araştırma yapılması bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sunacaktır.

KAYNAKLAR

Acar, F. (2001) *Duygusal Zeka Yeteneklerinin Göreve Yönelik ve İnsana Yönelik Liderlik Davranışlarıyla İlişkisi: Banka Şube Müdürleri Üzerine Bir Alan Araştırması*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi / Sosyal Bil. Enstitüsü.

Acar, F. (2002) Duygusal Zeka ve Liderlik, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 53-68.

Acır, E. (2008) *İnternetin Türk Toplumunun İletişimdeki Yeri: Facebook'taki Türkiye*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Afyon, Y. Işıkdemir E. (2013) Examination of Relationship Between Communication Skills, Burnout Levels and Life Satisfaction Levels of Football Coaches, *International Journal of Human Sciences*, 10, 1705-1716.

Akgündüz, S. (2006) *Örgütsel Stres Kaynaklarının Çalışanların İş Tatmini Üzerindeki Etkisini ve Banka Çalışanların İçin Bir Çalışma*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arlı, D. Altunay, E. Yalçinkaya, M. (2011) Öğretmen Adaylarını Duygusal Zeka, Problem Çözme ve Akademik Başarı İlişkisi, *Türk Dünyası Araştırma Vakfı Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi*, 25.3-4.

Aydıntan, B. (2009) Ruhsal Zekanın Dönüştürücü Liderlik Üzerine Etkisini Araştıran Uygulamalı Bir Çalışma, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2, 257-258.

Austin, E. J., Saklofske, D. H., & Egan, V. (2005). Personality, well-being and health correlates of trait emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 38, 547-558.

Babaoğlan, E. (2010) Okul Yöneticilerinde Duygusal Zeka, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11,(1),119-136.

Back, M. Stopfer, J.M. Vazire, S. Gaddis, S. Schmukle, S.C. Egloff, B. & Gosling, S.D. (2010) "Facebook Profiles Reflect Actual Personality, Not Self-Idealization", *Psychological Science* 21(3) 372 –374.

Balkıs, M. Duru, E. Buluş, M. & Duru, S. (2011) Tükenmişliğin Öğretmen Adayları Arasındaki Yaygınlığı ve Demografik Değişkenler ve Akademik Başarı Arasındaki İlişkisi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:29-1.

Bar-on R. (1997) Baron Emotional Quotient Inventory User's Manual Toronto: *MHS Inc.*

Bar-On, R. (2000). Emotional and Social Intelligence: Insights from the Emotional Quotient Inventory. In R. Bar-On, and J.D.A. Parker, (Eds.), *The Handbook of Emotional Intelligence* 17, 363-388.

Başaran, I. (2004) Etkili Öğrenme ve Çoklu Zeka Kuramı: Bir İnceleme, *Ege Eğitim Dergisi*, (5),7-15.

Bremer, J.D., and Salovey, P. (1993). The Intelligence of Emotional Intelligence. *Intelligence*, 17, 433-442.

Brülde, B. (2007) Happiness and the good life introduction and conceptual fromework. *Journal of Happiness Studios*.8.1-14.

Bulut, N. (2007) Okul Psikolojik Danışmanlarının Yaşam Doyumu, Stresle Başa Çıkma Stratejileri ve Olumsuz Otomatik Düşünceleri Arasındaki İlişkiler, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*. 3, Say:27.2-3.

Certel, Z. Çatıkkaş, F. & Yalçınkaya, M. (2011) Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Duygusal Zeka ile Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1) 74-81.

Ciarrochi, J., Chan, A., & Caputi, P. (2000). A critical evaluation of the emotional intelligence construct. *Personality and Individual Differences*, 28, 539-561.

Constantine, M. G., & Gainor, K. A. (2001). Emotional intelligence and empathy: Their relation to multi-cultural counseling knowledge and awareness. *Professional School Counseling*, 5, 131-137.

Cooper, R. K. & Sawaf A. (1997) *Liderlikte Duygusal Zeka: Yönetimde ve Organizasyonda Duygusal Zeka*(Çev. Ayman Z.B. Sancar B.) Sistem Yayıncılık.

Çakar, U. Arbak, Y. (2004) Modern Yaklaşımlar Işığında Değişen Duygu-Zeka İlişkisi ve Duygusal Zeka, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6, (3).27.

Çeçen, R. (2007) Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet ve Yaşam Doyumu Düzeylerine Göre Sosyal ve Duygusal Yalnızlık Düzeylerinin İncelenmesi, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 181.

Çırak, K. G. (2006) *Üniversite Öğrencilerinin Ahlaki Yargı Yetenekleri ve Ahlaki Yargı Yetenekleriyle Kendini Gerçekleştirme Düzeylerinin Karşılaştırılması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dağlı, M. E. (2006) *Ergenlikte Zeka Bölümü, Duygusal Zeka ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Delice, M. Günbeyli, M. (2013) Duygusal Zeka ve Liderlik İlişkisinin İncelenmesi: Polis Teşkilatı Örneği, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Sayı:1.211-212.

Deniz, E. Yılmaz, E. (2004) *Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka Yetenekleri ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişki*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Malatya.

Deniz, E. Yılmaz, E. (2006) *Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka ve Stresle Başa Çıkma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, *Türk Psikoloji Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 6.18-19.

Diener, E. (2000) Subjective Well-Being: The Science of Happiness and a Proposal for a National Index. *American Psychologist*. 55(1),34-43.

Diener E; Emmons, R; Larsen, R. J. & Griffin, S.(1985) The satisfaction with life scale. *Journal of Personality Assessment*, - 49, 71–75.

Doğan, S. Demiral, Ö. (2007) Kurumların Başarısında Duygusal Zekanın Rolü ve Önemi, *Celal Bayar Üniversitesi Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 14, (1), 213-214.

Dorum, K. Bartle, C. & Pennington, M. (2010) “The Effect of Online Social Networking on Facilitating Sense of Belonging among University Students Living Off Campus”, *University of Leicester*, UK.

Dost, M.T. (2007) *Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumunun Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi*, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (2), 22 , 133.

Dutoğlu, G. Tuncel, M. (2008) Aday Öğretmenlerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri ile Duygusal Zeka Düzeyleri Arasında İlişki, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, (1), 13.14.

Edizler, G. (2010) İnsan Kaynakları Yönetiminde ‘Duygusal Zeka’ Ölçüm ve Modelleri, *Journal of Yaşar University*, 10(5), 2970-2984.

Ellison, N.B. Steinfield, C. & Lampe, C. (2007) The benefits of Facebook”friends” use of online social capital and college students use of online social network sites, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1.

Ergenç, A. (2011) *Web.2 Sanal Sosyalleşme: Facebook Örneği*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ergin, B. Kaynak, B. Pınarcık, Ö. & Arslan, E. (2013) Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekaları ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2, 2.36-37.

Ergin, Y. D. Özgürol B. M. (2011) *International Conferance on News Trend in Education and Their Implications: Bilimsel Tutum ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişki*, Siyasal Kitabevi, Ankara.1768.

Furnham, A., & Petrides, K. V. (2003). Trait emotional intelligence and happiness. *Social Behavior and Personality*, 31, 815–823.

Gardner, H. (1983). *Frames of mind*. New York: Basic Books.

Genç, Z. S. (2005) İlköğretimde Sosyal Becerilerin Gerçekleşme Düzeyinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:13.41.

Gizir, C. A. (2005) Ortadoğu Teknik Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Problemleri Üzerine Bir Çalışma, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 196-213.

Goleman, D. (1996) *Duygusal Zeka*, (Çev. Yüksel B.) Varlık Yayınları, İstanbul , 2012, 15.

Goleman, D. (2001) “An EI-based theory of performance”, C.Cherniss & Goleman (Eds.) “*The Emonationaly Intelligent Workplace*” içinde, San Francisco: Jossey-Bass.

Göker, G. Demir, M. & Doğan, A. (2010) Ağ Toplumunda Sosyalleşme ve Paylaşım: Facebook Üzerine Ampirik Bir Araştırma, *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(2).183-206.

Gross, J. J. (1998). *Emotion regulation*. Manuscript submitted for publication.

Güllüce, Ç. A. İşcan, Ö. F. (2010) Mesleki Tükenmişlik Düzeyi ve Duygusal Zeka Arasındaki İlişki, *Eskişehir Üniversitesi İİBF Dergisi*, 5, 10-11.

Gündoğar, D. Gül, S. Uskun, E. Demirci, S. & Keçeci, D. (2007) Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumunu Yordayan Etkenlerin İncelenmesi, *Klinik Psikiyatri*, 10, 10-27.

Gürbüz, S. Yüksel, M. (2008) Çalışma Ortamında Duygusal Zeka: İş Performansı, İş Tatmini, Örgütsel Vatandaşlık Davranışı ve Bazı Demografik Özelliklerle İlişkisi, *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 9(2),174-190.

Hamarta, S. (2007). *İlköğretim 8.sınıf öğrencilerinin sosyal problem çözme becerilerinin algılanan anne-baba tutumları açısından incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Işık, D. (2007) *Çoklu Zeka Kuramı Destekli Kubaşık Öğrenme Yönteminin İlköğretim Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Akademik Başarılarına ve Kalıcılığına Etkisi*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İkiz, E. Görmez K. S. (2010) İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinde Duygusal Zeka ve Yaşam Doyumu İlişkisi, *Elementary Education Online*, 9(3).1217-1218.

İkiz, E. Totan T. (2012) Üniversite Öğrencilerinde Öz-Duyarlılık ve Duygusal Zekanın İncelenmesi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, 53-54.

İsмен, E. (2004) Duygusal Zeka ve Aile İşlevleri Arasındaki İlişki, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11.58.

Kabakçı, Ö. F. Korkut, F. (2008) 6.- 8. Sınıftaki Öğrencilerin Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerilerinin Bazı Değişikliklere Göre İncelenmesi, *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 35, (148), 814-815.

Kalaman, S. (2011) *İnternette Özel Hayatın Gizliliğinin İhlal Edilmesi: Facebook*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kara, T. (2012) Sosyal Medya Ağlarının Sosyal Ticaret Ağına Dönüşü: Facebook Örneği, *Gaziantep Üniversitesi Journal of Social Sciences*, 11(4):1419-1439.

Karaçay, G. (2011) *İşsiz Bireylerde Yaşam Doyumu: Eğitim, Dini Duygulanım ve Sistemi Meşrulaştırma Bakımından Bir İnceleme*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karademir, T. Döşyılmaz, E. Çoban, B. & Kafkas, E. (2010) Beden Eğitimi Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavına Katılan Öğrencilerde Benlik Saygısı ve Duygusal Zeka, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 8.653-674.

Karakaş, A. S. Küçüköğlü, S. (2011) Bir Eğitim Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin Duygusal Zeka Düzeyleri, *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 14, (3) .8-9.

Keleş, E. Demirel, P. (2011) *International Computer & Instructional Technologies Symposium. Bir Sosyal Ağ Olarak Facebook'un Formal Eğitimde Kullanılması*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi.

Kııcı, D. (2012) *Sosyal Paylaşım Ağlarının İşbirlikli Öğrenmede Kullanımı: Bir Facebook Uygulaması*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kılıç, D. E. Önen, Ö. (2009) Öğretmen Adaylarının Duygusal Zeka Düzeyleri ve Etik Muhakeme Yetenekleri, *İnsan Bilimleri Dergisi*, 6, (1).127-128.

Kobe, L. M. R. Palmon, R. & Rickers J.D. (2001) Self-Reported Leadership Experiences in Relation to Inventoried *Social and Emotional Intelligence*. 17(4).433-442.

Konakay, G. (2013) Akademisyenlerde Duygusal Zeka Faktörlerinin Tükenmişlik Faktörleriyle İlişisine Yönelik Bir Araştırma: Kocaeli Üniversitesi Örneği, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, (1) 121-144.

Köksal, A. Gazioğlu, E. (2007) Ergenlerde Duygusal Zeka ile Karar Verme Stratejileri Arasındaki İlişki, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7.(1).133-146.

Kuru, E. (2001) "Kinestetik Zeka ve Beden Eğitimi" *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21 (2), 217-229.

Maden, T. (2010) *İş Doyumu ve Yaşam Doyumu İlişkisi ve İstanbul'daki Devlet Üniversitesi Hastanelerinde Çalışan Ameliyathane Hemşirelerine Yönelik Bir Araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Manago, A. M. Graham, M. B. Greenfield, P.M. & Salimkhan, G. (2008) "Self-Presentation and Gender on MySpace", *Journal of Applied Developmental Psychology* 29.6 446–458.

Mayer, J. Salovey, P. (1993) The Intelligence of emotional intelligence, *Intelligence*, 17,433-442.

Moller, V. (1996) Life satisfaction and expectations for the future in sample of university students: A research note. *South African Journal of Sociology*, 27(1),109-125.

Odabaşı, B. (2013) İlköğretim 2.Kademe Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeylerinin Anne-Baba Tutumları Açısından İncelenmesi, *Anadolu Journal of Educational Sciences International* 3(2).34.

Olson, D.A. Liu, J. & Shultz, K.S. (2012) "The Influence of Facebook Usage on Perceptions of Social Support, Personal Efficacy, and Life Satisfaction", *Journal of Organizational Psychology* 12(3/4).

Oskay, Ö. Ö. Erdem E. & Yılmaz A. (2008) Kimya Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamaları ve Duygusal Zekaları Üzerine Bir Çalışma, *KKEF Dergisi*, 17.229-230.

Otacıoğlu, G. S. (2008) Müzik Öğretmenlerinde Tükenmişlik Sendromu ve Etkileyen Faktörler, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15.103-116.

Örkün, Ü. (2011) *Tekstil Sektörü Mavi Yaka Çalışanlarının Yaşam Doyumu Ve Tükenmişlik Düzeylerinin İş Doyumu Tarafından Yordanması*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.Say.17.

Özaslan, B. Acar, A. & Cevat, A. (2009) Duygusal Zeka ve Örgütsel Vatandaşlık Arasındaki İlişkinin İncelenmesine *Yönelik Bir Araştırma*, *Yönetim Dergisi*, 20, (64).100.

Özdemir, S. M. (2008) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretim Sürecine İlişkin Öz-Yeterlilik İnançlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. 54, 237-306.

Özer, M. (2003) Yaşlılarda Yaşam Doyumu, *Geriatrı*,6(2): 72-74.

Özerbaş, D. (2004) *Durumlu Öğrenmenin Duygusal Zeka Yeterliliklerini Geliştirmesine Etkisi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniv. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özgür, G. Gümüş, A. & Durdu, B. (2010) Evde ve Yurtta Kalan Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Doyumu, *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2010;1(1):25-32.

Özmen, F. Aküzüm, C. Sünkür, M. & Baysal, N. (2011) International Advanced Technologies Symposium Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamdaki İşlevselliği, *Fırat Üniversitesi*,42.

Öztekin, A. (2006) *Orta Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Yöneticilerin Duygusal Zeka Becerilerini Okul Yönetiminde Kullanma Düzeylerinin Değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Sayı.15-20.

Öztürk, A. Deniz, E. (2007) Okul Öncesi Öğretmenlerinin Duygusal Zeka Yeteneklerinin İş Doyumlarını ve Tükenmişlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Elementary Education Online*, 7(3).578-599.

Özyer, K. (2004) *Duygusal Zeka ile Örgütsel Bağlılık ve Bağlılığın Alt Formları Arasındaki İlişkilerin Saptanmasına Yönelik Ampirik Bir Çalışma*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pala, A. (2008) Öğretmen Adaylarının Empati Kurma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:23.14-15.

Palmer, B., Donaldson, C., & Stough, C. (2002). Emotional intelligence and life satisfaction. *Personality and individual differences*, 33(7), 1091-1100.

Pamukoğlu, E. (2004) *Duygusal Zekanın Yönetici Etkinliğindeki Rolünün Kadın Yöneticiler Bağlamında İncelenmesi ve Bir Araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pellitteri, J. (2002). The relationship between emotional intelligence and ego defense mechanisms. *The Journal of psychology*, 136(2), 182-194.

Polat H. R. Tümkaya S. (2010) Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Düşünme İhtiyacına Göre Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi, *Elementary Education Online*, Sayı:9(1),346-360.

Rask, K. A. (2002) Adolescent subjective well-being and realized values. *J Adv Nurs*, 38: 254-263.

Saklofske D.H., Austin E.J. & Minski P.S.(2003). Factor structure and validity of a trait emotional intelligence measure. *Personality and individual Differences*, 34, 702-721.

Salovey, P. Mayer J. (1990) Emotional Intelligence, *Imogirational Congnition and Personality*, 9, 185-211.

Saslow, L.R. Muise, A. Impett, E.A. & Dubin, M. (2012) “Can You See How Happy We Are? Facebook Images and Relationship Satisfaction”, *Social Psychological and Personality Science*, 4 411-418 (DOI: 10.1177/1948550612460059).

Seydooğulları, Ü. S. Arıdağ, Ç. N. (2012) Examining Life Satisfaction Levels of High School Student in term of parental Attitude and Some Variables, *International Journal of Educational Sciences*, 4(3).752-767.

Soyşeker, S. Yılmaz, H. (2007) Cinsiyet Ayrımcılığında Üstün Erillik Olgusunun Türkiye’de Aile İşletmeleri Bağlamında Araştırılması, *Bilim, Düşünce ve Eğitim Dergisi*, 7 (1) .4-5.

Sternberg, R. J. (1999) Sucessful Intelligence: Finding A. Balance. *Trends in Cognitive Sciences*. 3(11):436-442.

Sulukaya, H. (2012) *Yöneticilerin Duygusal Zekalarıyla Astlarının Tükenmişliği İlişkisi: Mersin Bölgesi Sağlık Sektöründe Bir Araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şimşek, E. (2011) *Örgütsel İletişim ve Kişilik Özelliklerinin Yaşam Doyumuna Etkisi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şimşek, T. (2012) *Modern Kent Toplumunda Facebook ile Yalnızlaşan Gençlik: İstanbul Üniversitesi Örneği*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Timur, M. S. (2008) *Boşanma Sürecinde Olan ve Olmayan Evli Bireylerin Psikolojik İyi Oluş Düzeylerini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Toktamışoğlu, M. (2003) *Aklın Öteki Sesi Duygusal Zekayla Başarı* , Kapital Yayınları, İstanbul.

Toros, T. (2002) Elit ve Elit Olmayan Basketbolcularda Hedef Yönelimi Güdusel İklim ve Yaşam Doyumu, *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*.13(3),24-36.

Tuğrul, C. (2004) Duygusal Zeka, *Klinik Psikiatri Dergisi*.1:12-20.

Tümkaya, S. Hamarta, E. Deniz, E. Çelik, M. Aybek, B. (2008) Duygusal Zeka Mizah Tarzı ve Yaşam Doyumu : Üniversite Öğretim Elemanları Üzerinde Bir Araştırma, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, Say:30.2-3.

Türk Dil Kurumu, (2005) *Türkçe Sözlük*, Ankara.

Türkiye Bilişim Derneği, (2012) *Değerlendirme Raporu*.

Türkiye Zeka Vakfı, <http://wp1.tzv.org.tr/zeka/zeka-nedir> , 13.10.2013

Ucun, K. (2012) *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook'u Genel ve Mesleki Eğitimde Kullanım Amaçları*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi / Fen Bilimleri Enstitüsü.

Ünsar, S. Fındık, Ü. Y. Kurt, S. Erol, Ö. & Ünsar S. (2009) Edirne Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri, *Üniversite ve Toplum Dergisi*, 9 (1).3-4.

Valenzuela, S. Park N. & Kee K.F. (2008) “*Lessons from Facebook: The Effect of Social Network*”, 9th International Symposium on Online Journalism, Austin, Texas.

Yalız, D. (2013) Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri İncelemesi, *Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*.95-96.

Yaşarsoy, E. (2006) *Duygusal Zeka Gelişim Programının Eğitilebilir Zihinsel Engelli Öğrencilerin Davranış Problemleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Çukurova Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yayla, A. Bacanlı, F. (2011) İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin Kariyer Gelişimleri ile Karar Verme Stilleri Arasındaki Stillerin İncelenmesi, *Elementary Education Online*, 10(3).1148-1159.

Yaylacı, Ö. G. (2006) *Kariyer Yaşamında Duygusal Zeka ve İletişim Yeteneği*, Hayat Yayıncılık, İstanbul.

Yelkikalan, N. (2006) “21.Yüzyılda Girişimcinin Yeni Özelliği: Duygusal Zeka” Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 1, 39-50.

Yeşilyaprak, B. (2001) “Duygusal Zeka ve Eğitim Açısından Doğurguları ” *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 25.

Yetim, Ü. (1991). *Kişisel Projelerin Organizasyonu Açısından Yaşam Doyumu*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yetim, Ü. (2001) *Toplumdan Bireye Mutluluk Resimleri*, İstanbul, Bağlam Yayınları.

Yıldız, M.A. (2010) *Sokakta çalışan ve çalışmayan İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin Benlik saygısı, yaşam doyumu ve Depresyon düzeylerinin incelenmesi (Diyarbakır İli Örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Zuckerberg M. (2004) <<https://newsroom.fb.com/Key-Facts>> (2013)